

14. INSTRUMENTE ALE POLITICII DE MEDIU ÎN ROMÂNIA

Politica de mediu reprezintă sistemul priorităților și obiectivelor de mediu, al metodelor și instrumentelor necesare atingerii acestora, fiind direcționată spre asigurarea utilizării durabile a resurselor naturale și prevenirea degradării calității mediului înconjurător.

14.1. CHELTUIELI ȘI RESURSE PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI

Cheltuielile pentru protecția mediului reprezintă măsura economică a răspunsului dat de societate pentru abordarea problemelor generate de starea mediului într-o anumită etapă. Acestea includ cheltuielile efectuate pentru desfășurarea activităților de supraveghere și protecție a mediului și pe cele care se referă la prevenirea sau repararea pagubelor aduse acestuia.

În continuare, sunt prezentate cheltuielile pentru protecția mediului, efectuate în anul 2007, rezultate în urma anchetei statistice, realizată de Institutul Național de Statistică.

Ancheta statistică se conformează reglementărilor specifice ale Uniunii Europene, obiectivele acesteia urmărind:

- să evidențieze fluxurile financiare care corespund executării activităților specifice de protecția mediului;
- să asigure informațiile necesare pentru măsurarea eforturilor depuse, într-o perioadă de timp, pentru protecția mediului la nivelul unității economice și al unităților de administrație publică locală;
- să permită evidențierea cheltuielilor de protecția mediului pe factori de mediu și activități specifice de protecția mediului;
- să ofere informații pentru caracterizarea cât mai completă a producătorilor de servicii de protecția mediului.

Categoriile de producători de servicii pentru protecția mediului sunt:

- sectorul productiv (sau companii) din care:
 - producători specializați – unități care execută activități de protecția mediului ca activitate principală, care se regăsesc în CAEN Rev.1, la diviziunea 90 (eliminarea deșeurilor și a apelor uzate, asanare, salubritate, și activități similare), diviziunea 37 (recuperarea deșeurilor și resturilor de materiale reciclabile), diviziunea 41 (captarea, tratarea și distribuția apei) și clasa 5157 (comerț cu ridicata al deșeurilor și resturilor);
 - producători nespecializați – unități care execută o activitate de protecția mediului ca activitate secundară sau ca o activitate auxiliară la o activitate principală; aceste unități se regăsesc în sectorul producție (CAEN Rev.1, diviziunile: 02, 10 - 45, exclusiv diviziunile: 37, 41);
- administrația publică – toate unitățile administrației publice locale și centrale a căror producție de servicii de protecția mediului „non-piață” este destinată consumului individual și colectiv.

Ponderea cea mai mare o au cheltuielile curente interne, în valoare de aproximativ 7,3 miliarde lei și investițiile, care au reprezentat circa 3,6 miliarde lei.

La nivelul categoriilor de producători de servicii pentru protecția mediului, cheltuielile totale au fost:

- 2,7 miliarde lei, producătorii nespecializați (unitățile care produc în principal servicii pentru protecția mediului nedestinate pieței);
- 7 miliarde lei, producătorii specializați (unități a căror activitate principală o constituie producerea de servicii pentru protecția mediului, destinate pieței);
- 2,9 miliarde lei, administrația publică locală.

Tabel 14.1.1. Cheltuielile pentru protecția mediului, pe categorii de producători de servicii, în anul 2007 (lei)

Categoriile de producători	Total cheltuieli	Investiții	Cheltuieli curente		Subvenții acordate	Alte cheltuieli de preaderare
			Cheltuieli Interne	Cheltuieli Externe		
Total	~	3.674.950.861	7.268.145.470	1.228.759.793	427.035.795	45.776.959
Producători nespecializați	2.743.420.599	1.329.978.198	913.847.321	499.595.080	-	-
Producători specializați	7.039.351.660	1.048.083.843	5.487.072.000	504.195.817	-	-
Administrație publică	2.934.368.457	1.296.888.820	867.226.149	224.968.896	427.035.795	45.776.959

Sursa: Institutul Național de Statistică – Baza de date TEMPO

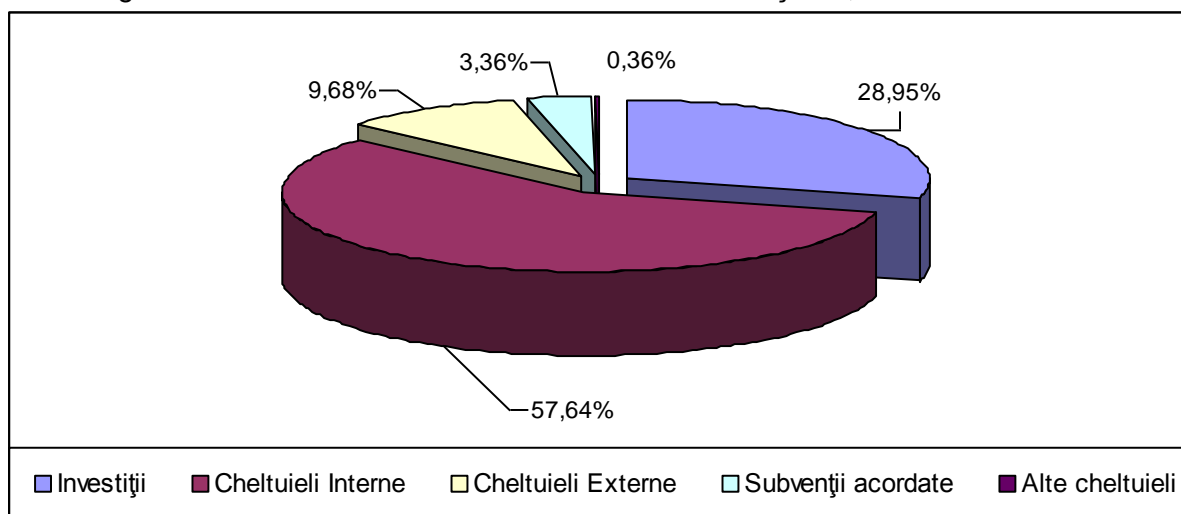
Din totalul cheltuielilor pentru protecția mediului, la nivelul producătorilor nespecializați, investițiile reprezintă circa 49%. În acest sector, cele mai mari cheltuieli, aproximativ 590 milioane lei, s-au înregistrat în sectorul extracției hidrocarburilor și al serviciilor anexe.

În sectorul producătorilor specializați, ponderea cea mai mare o au cheltuielile curente interne, respectiv 80%. Cheltuielile care privesc recuperarea deșeurilor și resturilor de materiale reciclabile au reprezentat aproximativ 50% din totalul cheltuielilor acestei categorii de producători.

Investițiile realizate de sectorul administrației publice au reprezentat circa 44% din totalul cheltuielilor.

În tabelul 14.1.2. sunt prezentate cheltuielile pentru protecția mediului, pe activități CAEN și categorii de cheltuieli, în anul 2007.

Figura 14.1.1. Structura cheltuielilor totale la nivel național, în anul 2007

Tabel 14.1.2. Cheltuieli pentru protecția mediului, pe activități CAEN și categorii de cheltuieli, în anul 2007 (lei)

Cod CAEN	Activitate CAEN	TOTAL	Investiții	din care:		Cheltuieli curente (col.6+7)	din care:		Subvenții acordate	Alte cheltuieli
		(col.2+5+8+9)	(col. 3+4)	Investiții adăugate	Investiții integrate		Cheltuieli curente interne	Cheltuieli curente externe		
A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Producători nespecializați										
TOTAL		2.743.420.599	1.329.978.198	579.018.825	750.959.373	1.413.442.401	913.847.321	499.595.080	-	-
10	Extracția și prepararea cărbunelui	14.963.307	781.353	781.353	-	14.181.954	6.683.617	7.498.337	-	-
11	Extracția hidrocarburilor și servicii anexe	590.403.563	374.866.615	169.549.324	205.317.291	215.536.948	91.540.191	123.996.757	-	-
12	Extracția și prepararea minereurilor radioactive	800.867	419.378	419.378	-	381.489	379.000	2.489	-	-
13	Extracția și prepararea minereurilor metalifere	18.118.416	2.636.627	30.970	2.605.657	15.481.789	15.172.133	309.656	-	-
14	Alte activități extractive	11.135.436	2.038.265	573.651	1.464.614	9.097.171	6.400.093	2.697.078	-	-
15	Industria alimentară și a băuturilor	164.624.860	86.817.624	39.747.830	47.069.794	77.807.236	33.495.271	44.311.965	-	-
16	Fabricarea produselor din tutun	3.575.385	929.096	244.096	685.000	2.646.289	1.172.705	1.473.584	-	-
17	Fabricarea produselor textile	20.705.732	3.109.474	1.739.152	1.370.322	17.596.258	12.413.110	5.183.148	-	-
18	Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte; prepararea și vopsirea blănurilor	15.886.223	1.229.416	16.035	1.213.381	14.656.807	7.028.159	7.628.648	-	-
19	Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, a harnașamentelor și încălțăminte	13.169.740	3.072.245	2.910.062	162.183	10.097.495	2.220.496	7.876.999	-	-
20	Fabricarea lemnului și a produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din împletitură de pai și alte materiale	35.723.355	23.890.387	3.610.953	20.279.434	11.832.968	5.948.836	5.884.132	-	-
21	Fabricarea celulozei, hârtiei și a produselor din hârtie	80.862.920	56.554.466	8.249.195	48.305.271	24.308.454	17.481.996	6.826.458	-	-
22	Edituri, poligrafie și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor	17.851.083	12.554.603	10.617.705	1.936.898	5.296.480	2.821.414	2.475.066	-	-
23	Industria de prelucrare a țiteiului, cocsificarea cărbunelui și tratarea combustibililor nucleari	74.587.310	27.288.983	22.470.628	4.818.355	47.298.327	31.362.176	15.936.151	-	-
24	Fabricarea substanțelor și a produselor chimice	281.936.655	110.768.563	60.933.951	49.834.612	171.168.092	128.385.017	42.783.075	-	-
25	Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice	50.444.366	11.761.253	1.741.054	10.020.199	38.683.113	28.724.375	9.958.738	-	-
26	Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	143.372.011	57.735.484	30.579.749	27.155.735	85.636.527	63.009.134	22.627.393	-	-

27	Industria metalurgică	277.796.794	131.413.186	81.338.968	50.074.218	146.383.608	115.571.790	30.811.818	-	-
28	Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal (exclusiv mașini, utilaje și instalații)	32.710.994	9.179.658	2.355.543	6.824.115	23.531.336	16.018.680	7.512.656	-	-
29	Industria de mașini și echipamente	63.296.127	29.388.170	8.242.579	21.145.591	33.907.957	21.461.123	12.446.834	-	-
30	Industria de mijloace ale tehnicii de calcul și de birou	2.844.907	2.412.046	-	2.412.046	432.861	132.821	300.040	-	-
31	Industria de mașini și aparate electrice	16.710.073	4.222.647	2.282.554	1.940.093	12.487.426	6.837.439	5.649.987	-	-
32	Industria de echipamente pentru radio, televiziune și comunicații	2.514.508	279.808	97.265	182.543	2.234.700	1.407.118	827.582	-	-
33	Industria de aparatură și instrumente medicale, de precizie, optice și fotografice, ceasornicărie	5.260.590	1.760.842	395.015	1.365.827	3.499.748	1.242.630	2.257.118	-	-
34	Industria mijloacelor de transport rutier	71.660.802	22.502.561	16.346.341	6.156.220	49.158.241	34.229.964	14.928.277	-	-
35	Industria altor mijloace de transport n.c.a.	74.957.123	60.121.321	16.468.582	43.652.739	14.835.802	7.603.346	7.232.456	-	-
36	Producția de mobilier și alte activități industriale n.c.a.	28.047.929	10.740.885	3.743.155	6.997.730	17.307.044	11.599.937	5.707.107	-	-
40	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze și apă	468.198.770	240.772.821	83.545.374	157.227.447	227.425.949	153.351.039	74.074.910	-	-
45	Construcții	124.286.105	28.184.146	4.995.660	23.188.486	96.101.959	74.262.030	21.839.929	-	-
Producători specializați										
TOTAL		7.039.351.660	1.048.083.843	-	-	5.991.267.817	5.487.072.000	504.195.817	-	-
37	Recuperarea deșeurilor și resturilor de materiale reciclabile	3.519.959.389	270.092.554	-	-	3.249.866.835	3.067.985.715	181.881.120	-	-
5157	Comerț cu ridicata al deșeurilor și resturilor	1.157.162.604	46.120.177	-	-	1.111.042.427	1.022.149.350	88.893.077	-	-
41	Captarea, tratarea și distribuția apei	1.123.147.824	512.703.793	-	-	610.444.031	538.978.447	71.465.584	-	-
90	Eliminarea deșeurilor și a apelor uzate; asanare, salubritate și activități similare	1.239.081.843	219.167.319	-	-	1.019.914.524	857.958.488	161.956.036	-	-
Administrație publică										
75	Administrație Publică	2.934.368.457	1.296.888.820	-	-	1.092.195.045	867.226.149	224.968.896	427.035.795	45.776.959

Sursa: Institutul Național de Statistică – Baza de date TEMPO

Figura 14.1.2. Structura cheltuielilor pentru protecția mediului pe categorii de producători

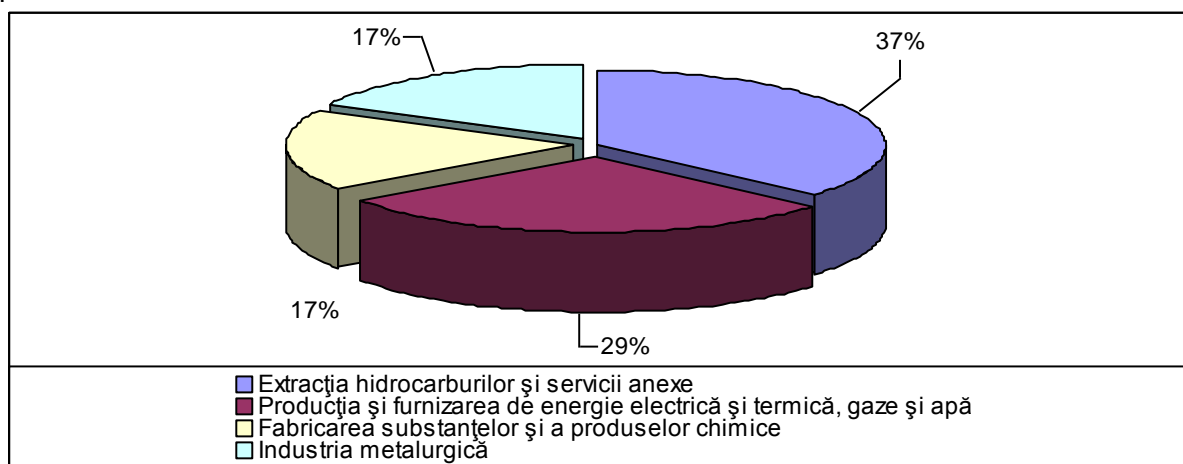

Figura 14.1.3. Cheltuieli totale pentru producătorii specializați

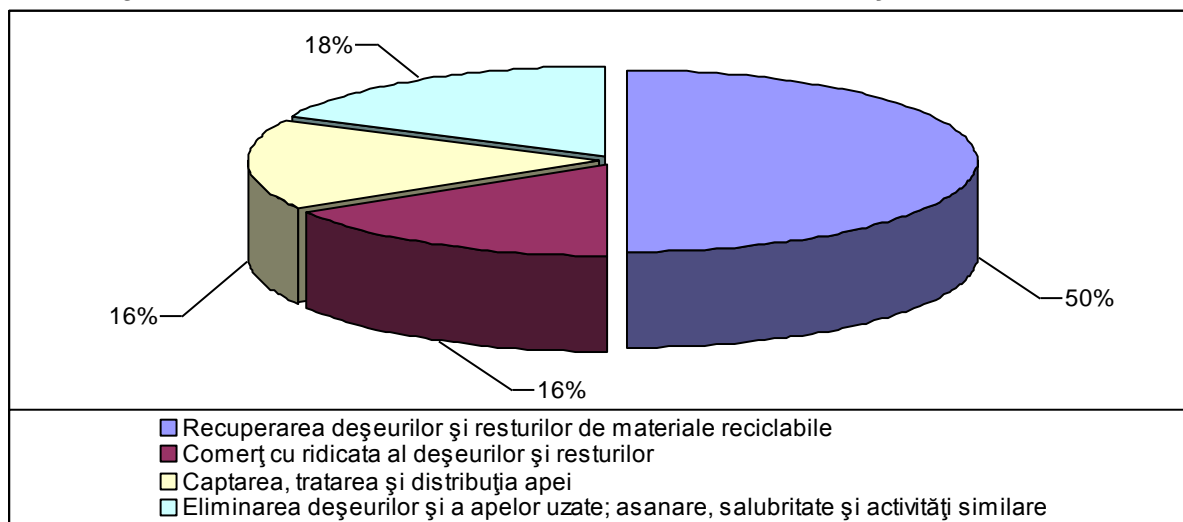
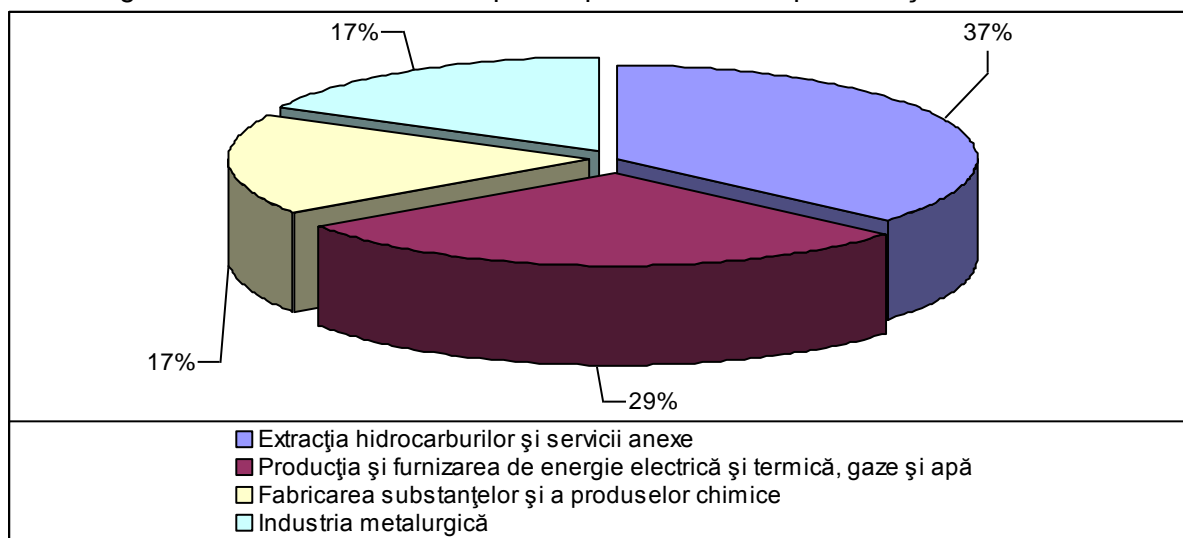

Figura 14.1.4. Cheltuieli totale pentru producătorii nespecializați

Sursa: Institutul Național de Statistică – Baza de date TEMPO

14.2. CHELTUIELI ȘI INVESTIȚII EFECTUATE DE AGENȚII ECONOMICI ÎN ANUL 2007 ȘI RAPORTATE DE GARDA NAȚIONALĂ DE MEDIU

Din valoarea planificată a investițiilor de mediu de 5.805.709,884 mii lei, derulate de Consiliile Județene, Consiliile Locale și agenții economici prin programele de conformare, în anul 2008 s-au realizat investiții în valoare de 3.218.919,559 mii lei, ceea ce reprezintă un procent de aproximativ 55%. Datele privind totalul investițiilor de mediu planificate pentru anul 2008 se găsesc centralizate în tabelul 14.2.1., iar cele referitoare la investițiile realizate, în tabelul 14.2.2. În figurile 14.2.1. - 14.2.5. sunt prezentate investițiile detaliate pe județe, tipuri de buget și surse de investiții.

Tabel 14.2.1. Tabel centralizator cu totalul investițiilor de mediu planificate în anul 2008

Nr.crt.	Comisariat Județean	Plan investiții de mediu pentru anul 2008 (mii lei)				
		TOTAL	Buget local	Buget de stat	Surse proprii	Alte surse
0	1	2	3	4	5	6
1	Alba	29.267,090	3.670,890	0,000	10.246,000	15.350,200
2	Arad	64.577,430	315,360	630,720	41.490,460	22.140,890
3	Argeș	348.784,000	33.642,000	800,000	313.390,000	952,000
4	Bacău	148.131,889	22.116,743	18.135,000	17.581,246	90.298,900
5	Bihor	31.849,751	0,000	0,000	18.958,497	12.891,254
6	Bistrița Năsăud	135.766,031	5.797,711	23.712,210	3.577,389	102.678,721
7	Botoșani	133.500,000	15.500,000	60.000,000	6.000,000	52.000,000
8	Brăila	57.592,886	14.489,390	5.297,710	7.362,276	30.443,510
9	Brașov	62.637,000	0,000	728,000	55.859,36	6.050,3
10	Buzău	80.460,770	0,000	42.121,500	30.814,170	7.525,100
11	Călărași	55.457,000	3.078,000	15.018,000	21.258,000	16.103,000
12	Caraș-Severin	102.995,784	5.775,150	16.330,461	64.194,929	16.695,244
13	Cluj	28.859,070	0,000	586,000	5.992,000	22.281,070
14	Constanța	167.054,500	5.015,990	0,000	102.209,570	59.828,940
15	Covasna	8.323,000	1.022,000	3.820,000	981,000	2.500,000
16	Dâmbovița	6.948,350	0,000	0,000	6.948,350	0,000
17	Dolj	301.918,100	0,000	18.510,000	140.385,500	143.022,600
18	Galați	1.434.594,000	29.127,000	36.735,000	1.346.092,000	22.640,000
19	Giurgiu	20.768,200	8,000	0,000	20.760,200	0,000
20	Gorj	263.036,180	4.270,620	754,060	258.011,500	0,000
21	Harghita	20.061,167	355,000	435,000	18.493,218	777,949
22	Hunedoara	97.930,649	38.974,000	12.744,264	33.669,785	12.542,600
23	Ialomița	100.868,9	30.958	18.164	11.014,9	40.732
24	Iași	199.433,000	10.758,000	42.326,000	59.002,000	87.347,000
25	Ifov	24.608,000	0,000	0,000	24.608,000	0,000
26	Maramureș	14.305,000	2.065,000	7.160,840	1.998,160	3.081,000
27	Mehedinți	40.698,000	1.413,000	23.468,000	15.817,000	0,000
28	Mureș	120.054,250	5.157,040	4.241,700	31.393,890	79.261,620
29	Neamț	136.924,509	7.819,432	853,609	62.286,426	65.965,042
30	Olt	35.812,000	0,000	0,000	35.812,000	0,000
31	Prahova	176.768,240	19.826,000	24.162,000	118.665,240	14.115,000
32	Sălaj	89.355,740	24.596,840	52.352,610	12.406,290	0,000
33	Satu Mare	15.641,629	0,000	0,000	13.264,169	2.377,460
34	Sibiu	19.742,000	242,000	0,000	19.500,000	0,000
35	Suceava	293.829,159	131.541,194	61.314,471	406,230	10.0567,264
36	Teleorman	132.855,000	20.150,000	21.500,000	45.000,000	46.205,000
37	Timiș	211.105,000	86.722,000	16.866,000	28.925,000	78.592,000
38	Tulcea	16.674,580	11.302,580	0,000	300,000	5.072,000
39	Vâlcea	363.714,000	0,000	0,000	363.714,000	0,000
40	Vaslui	23.890,850	6.735,950	1.367,500	11.057,000	4.730,400

41	Vrancea	94.233,000	2.121,000	23.612,000	34.947,000	33.553,000
42	București	47.269,600	500,000	0,000	46.769,600	0,000
43	R.B.D.D.	47.414,580	0,000	31.449,350	2.128,230	13.837,000
TOTAL		5.805.709,884	545.065,890	591.754,145	19.266.791,505	1.212.158,064

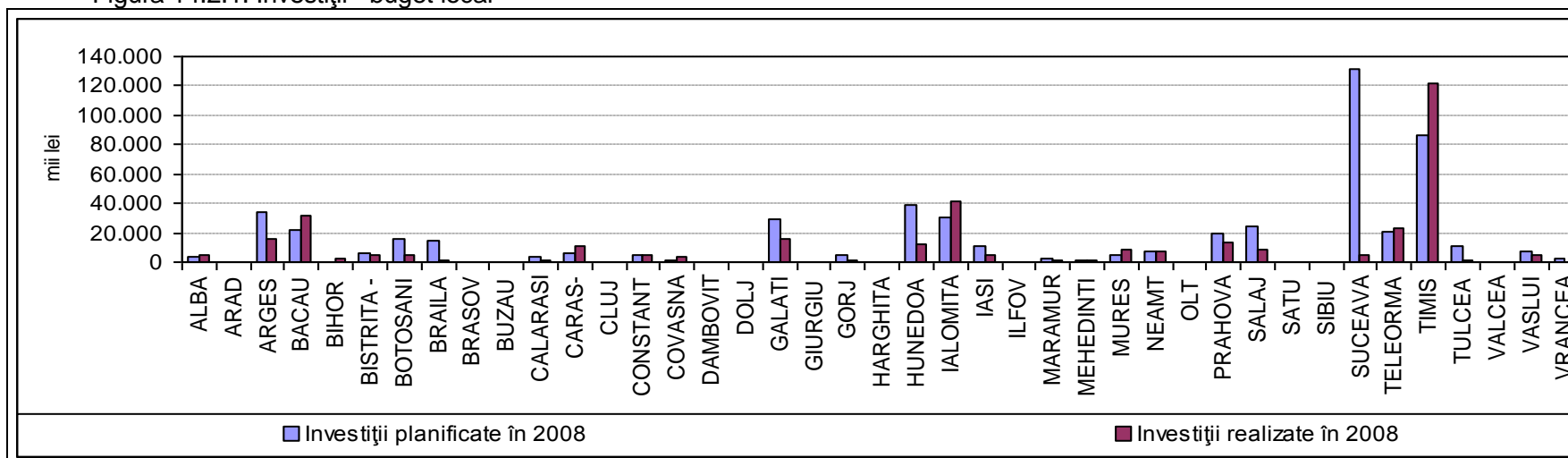
Sursa: Garda Națională de Mediu

Tabel 14.2.2. Tabel centralizator cu totalul investițiilor de mediu realizate în anul 2007

Nr.crt.	Comisariat Judetean	Plan investiții de mediu pentru anul 2008 (mii lei)				
		TOTAL	Buget local	Buget de stat	Surse proprii	Alte surse
1	Alba	30.155,660	4.337,890	0,000	16.858,760	8.959,010
2	Arad	53.134,150	163,970	327,400	36.226,130	16.416,650
3	Argeș	209.121,740	15.482,690	2.952,000	190.687,050	0,000
4	Bacău	155.833,802	31.497,277	26.077,114	57.214,938	41.044,473
5	Bihor	39.262,061	2.051,743	0,000	24.665,796	12.544,522
6	Bistrița Năsăud	64.431,266	4.715,866	5.903,948	15.236,655	38.574,797
7	Botoșani	59.980,011	5.414,864	9.066,403	3.271,090	42.227,654
8	Brăila	61.392,432	1.057,811	7.212,985	29.781,595	23.340,041
9	Brașov	60.580,2	0,000	1141,000	52.596,1	6.843,1
10	Buzău	58.125,637	0,000	30.854,840	26.828,997	441,800
11	Călărași	37.028,000	1.424,000	9.774,000	20.615,000	5.215,000
12	Caraș Severin	94.212,770	11.418,140	5.208,090	76.844,260	742,280
13	Cluj	34.977,985	0,000	378,000	22.571,455	12.028,530
14	Constanța	69.322,180	5.167,900	0,000	55.781,070	8.373,210
15	Covasna	60.680,000	3.720,000	47.203,000	1.254,000	8.503,000
16	Dâmbovița	2.039,319	0,000	0,000	2.039,319	0,000
17	Dolj	100.390,000	0,000	205,300	62.846,200	37.338,500
18	Galați	182.855,890	15.669,000	13.420,000	143.802,000	9.964,890
19	Giurgiu	8.874,484	0,000	5.411,027	3.463,457	0,000
20	Gorj	258.560,900	1.452,360	0,000	257.108,540	0,000
21	Harghita	10.954,571	0,000	0,000	10.468,892	485,679
22	Hunedoara	50.982,011	11.818,240	12.296,957	26.326,704	540,110
23	Ialomița	60.975,765	41.562,428	0,000	4.531,81	14.881,527
24	Iași	105.749,000	5.389,000	14.028,000	46.939,000	39.393,000
25	Ifov	23.625,000	0,000	0,000	23.625,000	0,000
26	Maramureș	30.720,719	732,774	6.351,923	6.681,805	16.954,217
27	Mehedinți	40.953,347	704,852	22.405,443	17.843,052	0,000
28	Mureș	79.082,640	8.616,500	4.641,310	26.853,740	38.971,090
29	Neamț	85.188,396	7.819,432	853,609	42.879,063	33.636,292
30	Olt	53.618,000	0,000	0,000	53.618,000	0,000
31	Prahova	180.699,060	13.969,570	12.723,000	148.058,490	5.948,000
32	Sălaj	19.093,600	8.242,540	1.837,740	8.040,320	973,000
33	Satu Mare	18.897,555	0,000	250,000	8.323,750	10.323,805
34	Sibiu	20.006,630	241,730	0,000	19.468,590	296,310
35	Suceava	32.896,912	4.704,769	8.325,821	1.105,171	18.761,151
36	Teleorman	192.100,000	22.959,000	28.728,000	60.572,000	79.841,000
37	Timiș	168.464,000	121.923,000	9.358,000	22.829,000	14.354,000
38	Tulcea	14.450,980	1.100,910	12.876,400	83,000	390,670
39	Vâlcea	143.375,751	0,000	0,000	143.375,751	0,000
40	Vaslui	22.449,977	5.433,020	4.484,500	11.369,587	1.162,870
41	Vrancea	124.931,000	74,000	44.003,000	3.264,000	77.590,000
42	București	29.436,700	75,000	0,000	29.361,700	0,000
43	R.B.D.D.	69.309,498	0,000	41.738,982	2.663,746	24.906,770
TOTAL		3.218.919,559	1.829.263,488	406.495,192	3.246.833,133	653.795,141

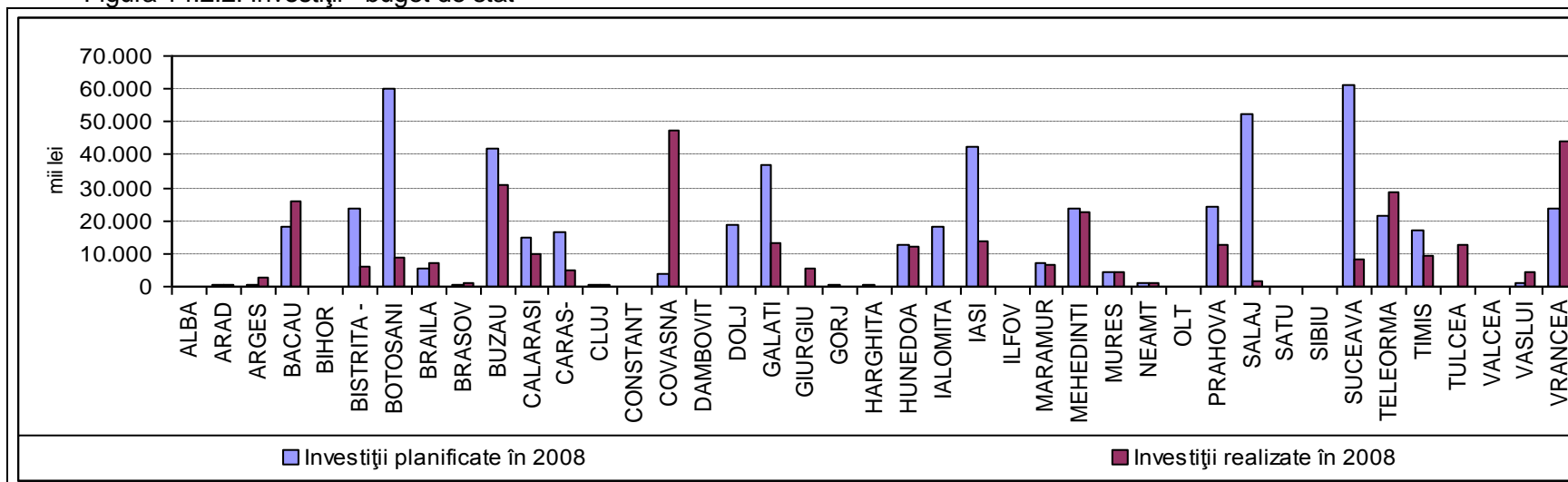
Sursa: Garda Națională de Mediu

Figura 14.2.1. Investiții - buget local

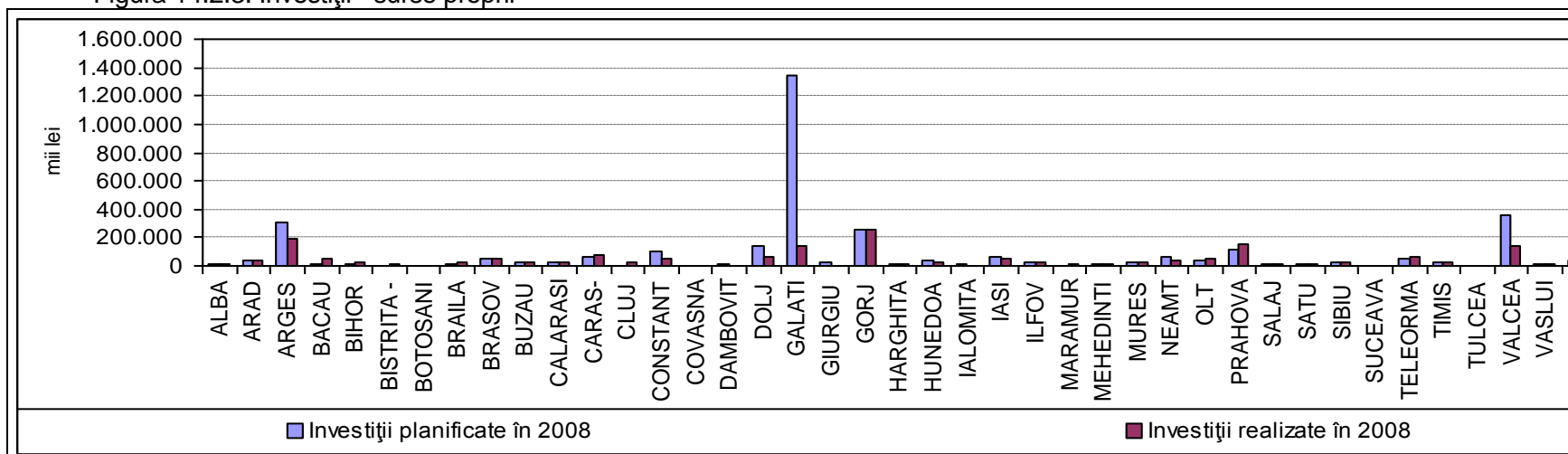
Sursa: Garda Națională de Mediu

Figura 14.2.2. Investiții - buget de stat

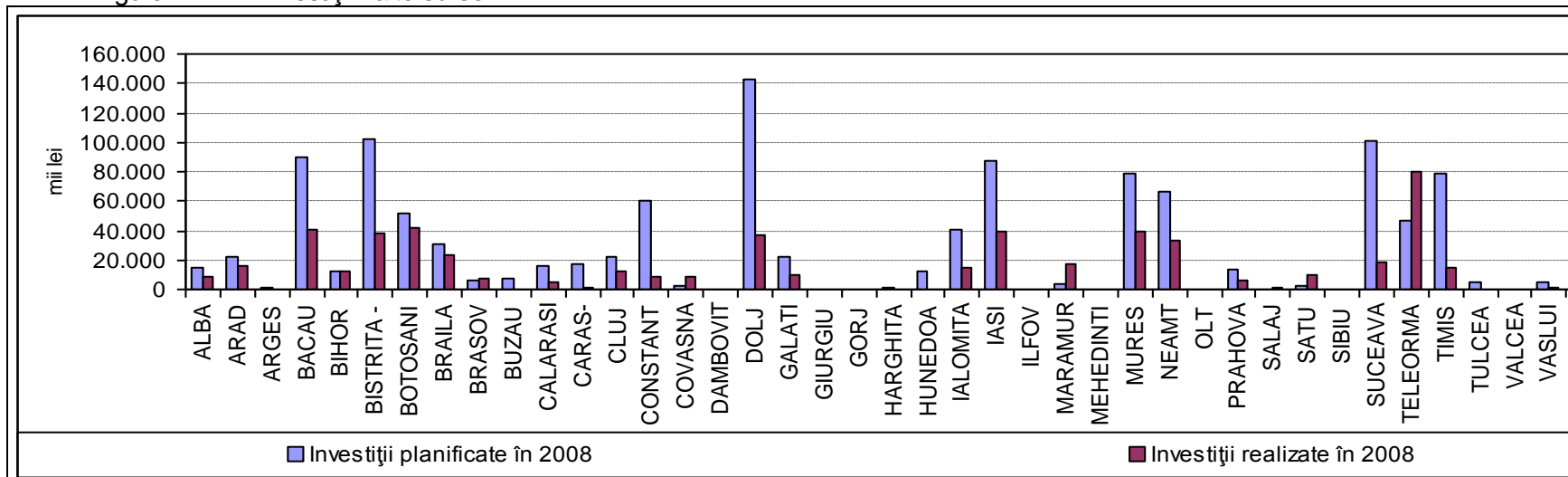
Sursa: Garda Națională de Mediu

Figura 14.2.3. Investiții - surse proprii

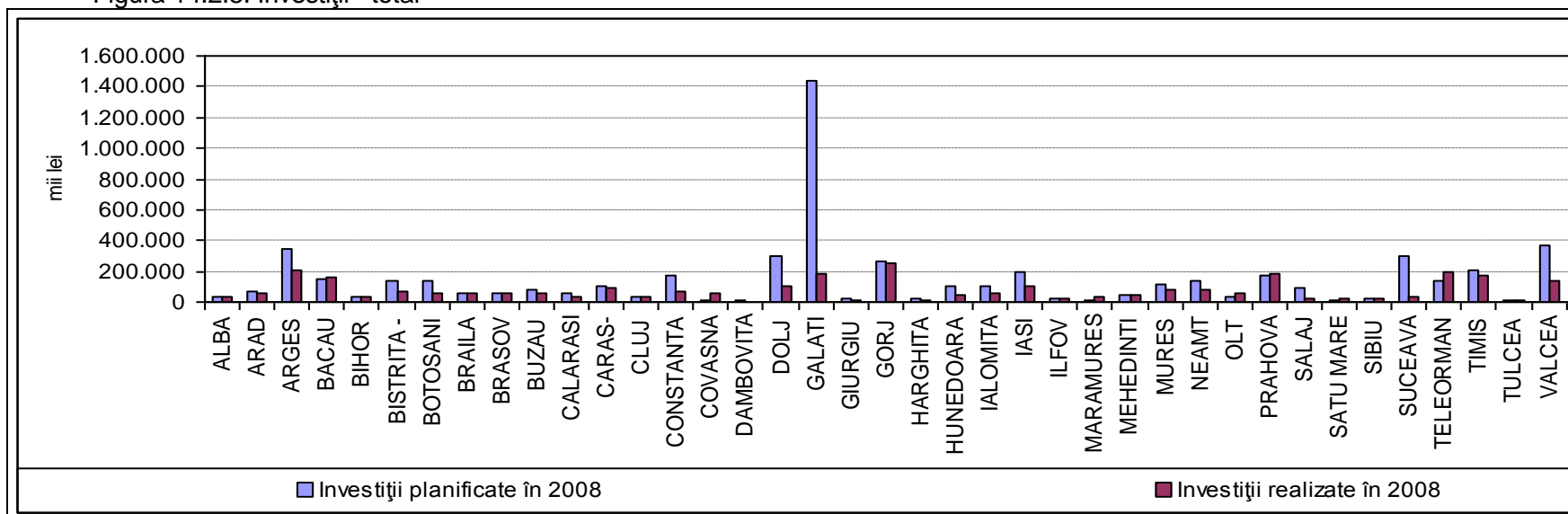
Sursa: Garda Națională de Mediu

Figura 14.2.4. Investiții - alte surse

Sursa: Garda Națională de Mediu

Figura 14.2.5. Investiții - total

Sursa: Garda Națională de Mediu

14.3. FONDUL PENTRU MEDIU

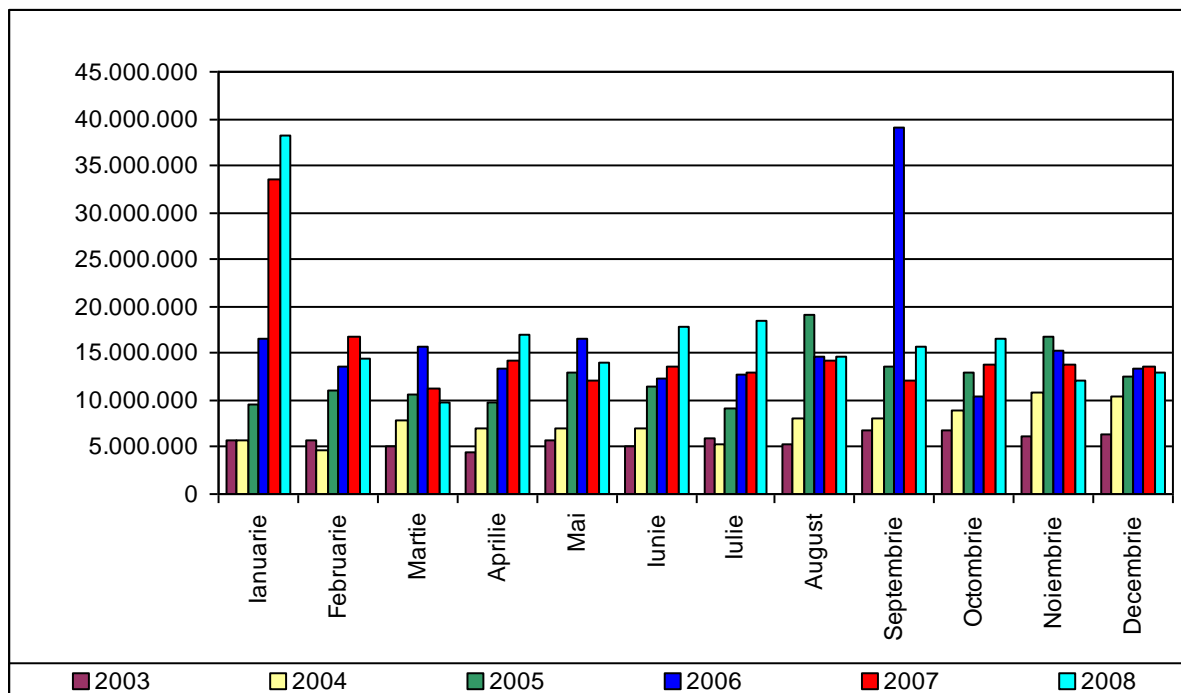
Veniturile Fondului pentru mediu sunt venituri publice și constau din taxe și contribuții.

În perioada 01.01.2008 - 31.12.2008, valoarea încasărilor la bugetul Fondului pentru Mediu, conform *O.U.G. nr. 196/2005* este de 201.838.300 lei (cu 10,77% mai mare decât valoarea încasărilor din anul 2007, cu 4,38% mai mare decât în anul 2006, cu 35,24% mai mare decât în anul 2005, cu 122,77% mai mare decât în anul 2004 și cu 192,79% mai mare decât în anul 2003).

Începând cu data de 01 iulie 2008, la bugetul Fondului pentru Mediu este încasată, conform *O.U.G. nr. 50/2008*, taxa pe poluare pentru autovehicule, a cărei valoare, la data de 31.12.2008, a fost de 903.987.897,04 lei, aferentă intervalului 01.07.2008 - 31.12.2008. Astfel, valoarea totală a încasărilor la Fondul pentru Mediu, pentru perioada 01.01.2008 - 31.12.2008, a fost de 1.105.826.197 lei.

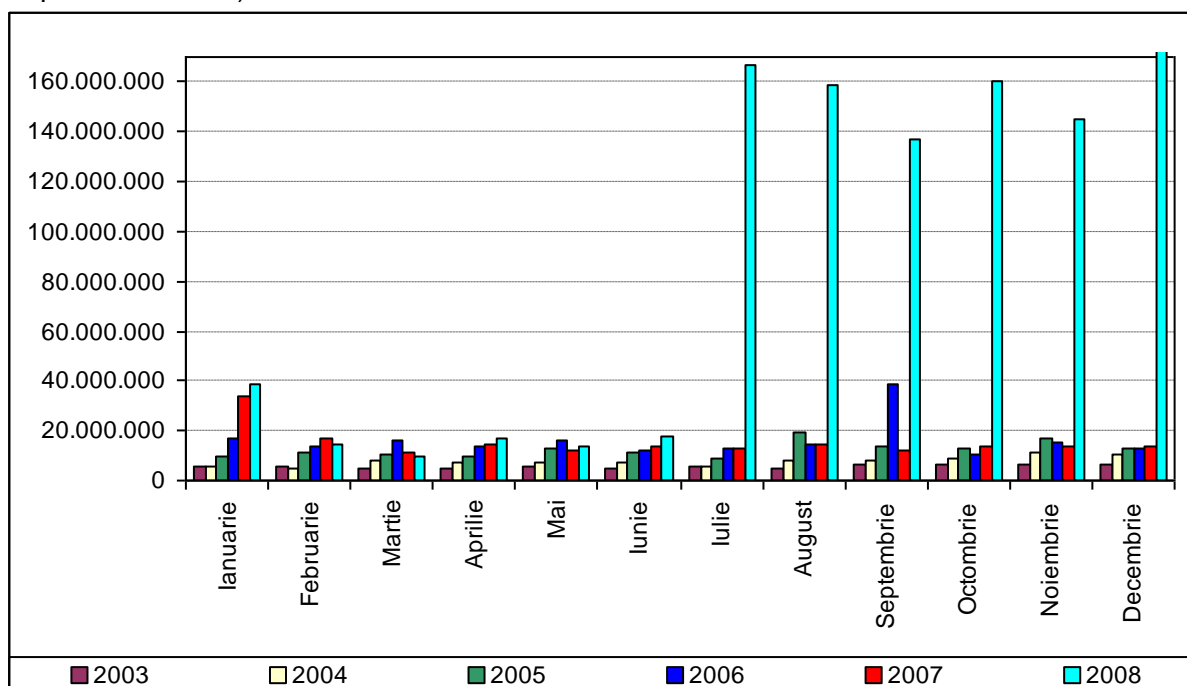
Din situația comparativă pe luni și pe ani (figurile 14.3.1., 14.3.2., 14.3.3.), se observă dinamica ascendentă a încasărilor la Fondul pentru Mediu, de la an la an și de la lună la lună, cu o creștere semnificativă începând cu anul 2005 și în anul 2008, odată cu încasarea taxei pe poluare pentru autovehicule.

Figura 14.3.1. Situația încasărilor la fondul pentru mediu comparativ lună/an (fără taxa de poluare)

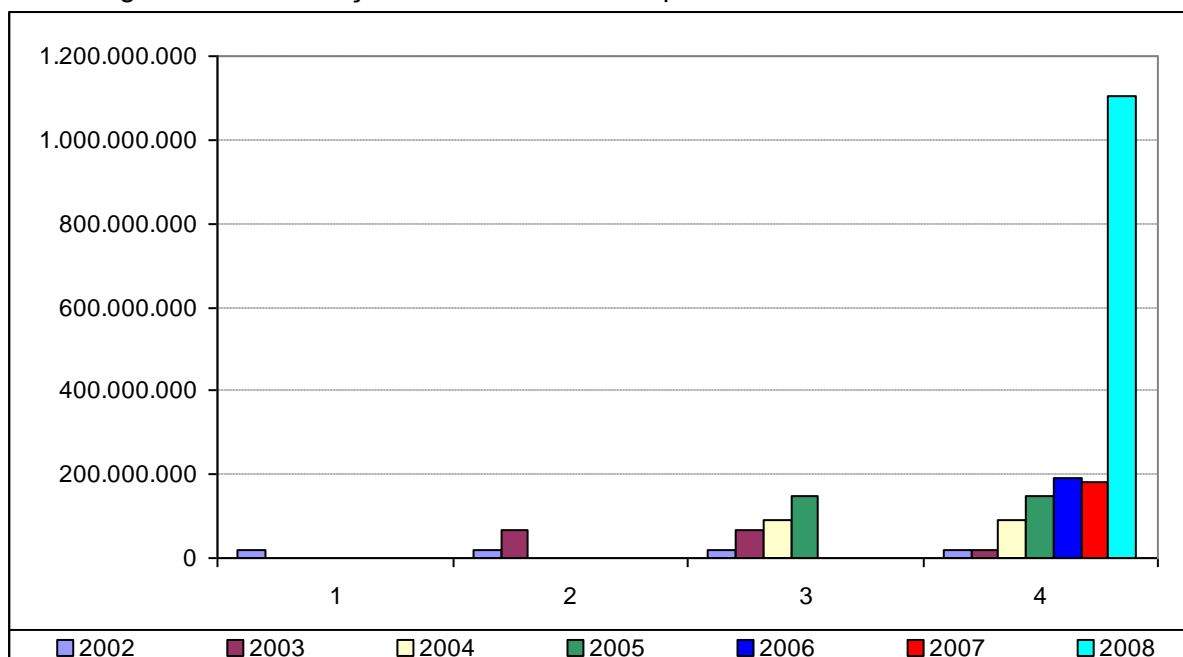
Sursa: Administrația Fondului pentru Mediu

Figura 14.3.2. Situația încasărilor la fondul pentru mediu comparativ lună/an (cu taxa de poluare inclusă)

Sursa: Administrația Fondului pentru Mediu

Figura 14.3.3. Situația încasărilor la Fondul pentru Mediu 2002 - 2008

Sursa: Administrația Fondului pentru Mediu

În valoare absolută, încasările la Fondul pentru Mediu, conform O.U.G. nr. 196/2005, s-au majorat cu 19.625.068 lei, comparativ cu anul 2007, cu 8.462.977 lei, față de anul 2006 și cu 52.596.889 lei, față de anul 2005.

În bugetul de venituri și cheltuieli rectificat, aferent anului 2008, pentru cheltuielile Fondului pentru Mediu a fost prevăzută o sumă, în valoare totală de 1.049.027.040 lei, din care 1.030.099.500 lei pentru finanțarea proiectelor de mediu și 18.927.540 lei pentru cheltuieli proprii de funcționare.

În ceea ce privește cheltuielile din bugetul Fondului pentru Mediu, procentul de realizare, raportat la prevederile anuale, este de 20,55%.

Până la data de 31.12.2008, din suma totală de 1.030.099.500 lei, prevăzută în BVC, pentru finanțarea proiectelor, s-a acordat suma de 207.801.775 lei, ceea ce reprezintă 20,17% din prevederile bugetare anuale.

Pentru cheltuielile proprii de funcționare, s-au efectuat plăți în valoare totală de 7.806.331 lei, reprezentând 41,25% din sumele prevăzute în BVC pentru cheltuielile proprii.

În cadrul cheltuielilor curente ale Administrației Fondului pentru Mediu, la titlul „cheltuieli materiale și servicii”, au fost aprobate credite bugetare, în valoare de 5.421.430 lei, din care, până la data de 31.12.2008, s-au efectuat plăți în valoare de 1.176.619 lei (21,70%).

La titlul „cheltuieli de personal”, din suma de 9.766.150 lei, prevăzută în BVC, până la data de 31.12.2008, s-au efectuat plăți în valoare de 6.483.017 lei, acestea reprezentând 66,38% din prevederile anuale.

Din totalul creditelor bugetare aprobate la titlul „cheltuieli de capital”, respectiv 3.739.960 lei, până la data de 31.12.2008, au fost efectuate plăți de 146.695 lei, reprezentând aproximativ 3,92% din sumele previzionate.

Tabel 14.3.1. Cheltuieli de capital

Categororia	BVC rectificat 2008		Plăți la 31.12.2008		col. 3 / col. 1
	Valoare absolută	%	Valoare absolută (plăți)		%
Cheltuielile Fondului pentru Mediu	1.049.027.040	100%	215.608.106	100%	20,55%
Cheltuieli pentru finanțare proiecte (97%)	1.030.099.500	98,20%	207.801.775	96,38%	20,17%
Cheltuieli proprii de funcționare (3%)	18.927.540	1,80%	7.806.331	3,62%	41,24%
Cheltuieli curente	15.187.580	80,24%	7.659.636	98,12%	50,43%
- cheltuieli de personal	9.766.150	51,60%	6.483.017	83,05%	66,38%
- cheltuieli cu materiale și servicii	5.421.430	28,64%	1.176.619	15,07%	21,70%
Cheltuieli de capital	3.739.960	19,76%	146.695	1,88%	3,92%

Sursa: Administrația Fondului pentru Mediu

Fondul pentru Mediu (FM) este constituit conform principiilor europene „Poluatorul plătește” și “Responsabilitatea producătorului”, în vederea implementării legislației privind protecția mediului înconjurător, armonizată cu prevederile acquis-ului comunitar.

Acest Fond este gestionat de către Administrația Fondului pentru Mediu (A.F.M.), instituție publică, aflată în coordonarea Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile.

Administrația Fondului pentru Mediu acordă sprijin financiar pentru realizarea proiectelor prioritare de protecția mediului, ajutând pe de o parte autoritățile publice locale să implementeze prioritățile Planului Național de Dezvoltare și Directivele Uniunii Europene, pentru sporirea potențialului de investiții, reabilitarea mediului și creșterea calității vieții în cadrul comunităților, precum și protejarea sănătății populației, și pe de altă parte, ca operatorii economici să-și îndeplinească obligațiile cuprinse în programele de conformare.

Pentru a îndeplini obligațiile asumate de România în procesul de negociere a Tratatului de Aderare la Uniunea Europeană, Administrația Fondului pentru Mediu finanțează următoarele categorii de proiecte:

- prevenirea poluării;
- reducerea impactului asupra atmosferei, apei și solului;
- reducerea nivelurilor de zgomot;
- utilizarea de tehnologii curate;
- gestionarea deșeurilor, inclusiv a deșeurilor periculoase;
- protecția resurselor de apă, stațiile de tratare, stațiile de epurare pentru comunități locale;
- gospodărirea integrată a zonei costiere;
- conservarea biodiversității;
- administrarea ariilor naturale protejate;
- educația și conștientizarea publicului privind protecția mediului;
- creșterea producției de energie din surse regenerabile;
- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- reconstrucția ecologică și gospodărirea durabilă a pădurilor;
- împădurirea terenurilor degradate situate în zonele deficitare în păduri, stabilite în condițiile legii;
- închiderea iazurilor de decantare din sectorul minier;
- lucrări destinate prevenirii, înlăturării și/sau diminuării efectelor produse de fenomenele meteorologice periculoase la lucrările de gospodărire a apelor aferente obiectivelor din domeniul public al statului.

Conform *O.U.G. nr. 50/2008*, din sumele provenite din taxa pe poluare pentru autovehicule se finanțează programe și proiecte pentru protecția mediului, și anume:

- programul de stimulare a înnoirii parcului auto național;
- programul național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități;
- proiecte de înlocuire sau completare a sistemelor clasice de încălzire cu sisteme care utilizează energie solară, energie geotermală și energie eoliană sau alte sisteme care conduc la îmbunătățirea calității aerului, apei și solului;
- proiecte privind producerea energiei din surse regenerabile: eoliană, geotermală, solară, biomasă, microhidrocentrale;
- proiecte privind împădurirea terenurilor agricole degradate, a terenurilor din fondul forestier național afectat de calamități naturale și a terenurilor defrișate;
- proiecte de renaturare a terenurilor scoase din patrimoniul natural;
- proiecte de realizare a pistelor pentru bicicliști.

Sprijinul financiar din Fondul pentru Mediu se acordă în scopul stimulării investițiilor de mediu necesare modernizării, re tehnologizării și achiziționării instalațiilor pentru producerea energiei din surse regenerabile, realizării de instalații care folosesc tehnologii curate în toate sectoarele industriale, care permit reducerea consumurilor de materii prime și energie, reducerea cantităților de deșeuri depozitate și introducerea acestora în circuitul economic, creșterea gradului de recuperare, reciclare și valorificare a deșeurilor de ambalaje, utilizarea substanțelor cel mai puțin periculoase, reducerea emisiilor poluante, creșterea suprafețelor împădurite, prevenirea eroziunii solului, reducerea riscului de inundații.

La data de 31.12.2008, din Fondul pentru Mediu, au fost finalizate 112 contracte de finanțare nerambursabilă, conform *O.U.G. nr. 196/2005*, la care se adaugă 38 de contracte aferente Programului național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități și 106 contracte de finanțare nerambursabilă, încheiate între A.F.M. și persoane juridice, validate să participe în cadrul Programului național de stimulare a înnoirii Parcului auto național, în anul 2008.

La data de 31.12.2008, s-a finalizat implementarea a 75 de proiecte pentru protecția mediului, a căror finanțare nu constituie ajutor de stat. Valoarea contractuală a acestora este de 18.861.065 lei, iar cea finanțată în anul 2008, de 10.441.237 lei.

Obiectivele acestor proiecte sunt:

- înlăturarea efectelor produse de alunecările de teren;
- reducerea riscului de inundații;
- combaterea eroziunii solului în regiuni afectate, atât de procese naturale, cât și antropice;
- diminuarea cantității de deșeuri de tip DEEE;
- modernizarea stațiilor de epurare existente în localități;
- conservarea biodiversității prin administrarea ariilor naturale protejate;
- educarea și responsabilizarea generației tinere în ce privește protecția mediului.

Din categoria „educația și conștientizarea publicului pentru protecția mediului”, la 31.12.2008, au fost finalizate din Fondul pentru Mediu, 54 contracte de finanțare nerambursabilă, în valoare totală de 5.307.902 lei, din care, în anul 2008, s-au finanțat 4.589.742 lei.

Programul de stimulare a înnoirii parcului auto național pentru anul 2008 a fost instituit în baza *O.U.G. nr. 55 din 21 aprilie 2008* și a avut următoarele obiective:

- diminuarea efectelor negative a poluării aerului asupra sănătății populației și a mediului, în aglomerările urbane, datorate emisiilor de gaze de eșapament de la autoturisme, cu o pondere mare printre sursele de poluare;
- încadrarea emisiilor în valorile limită admise la nivel european pentru aerul ambiental;
- prevenirea formării deșeurilor ca urmare a abandonării autoturismelor uzate și atingerea țintelor prevăzute de aquisul comunitar de mediu privind recuperarea și reciclarea deșeurilor provenite din vehicule uzate.

Programul de stimulare a înnoirii Parcului auto național pentru anul 2008 s-a desfășurat în două etape:

- etapa I: până la 25 septembrie 2008;
- etapa a II-a: 1 octombrie 2008 - 12 decembrie 2008.

Pentru implementarea acestui program s-a alocat nerambursabil suma de 120.000.000 lei din Fondul pentru Mediu, pentru scoaterea din uz a unui număr de 40.000 autoturisme și achiziționarea de autoturisme noi cu un grad scăzut de emisii poluante.

Au fost încheiate 106 contracte de finanțare nerambursabilă între Administrația Fondului pentru Mediu și persoane juridice validate - producători, importatori autorizați, sau reprezentanți autorizați ai acestora, de la care cetățenii au achiziționat autoturisme noi.

Conform prevederilor *O.U.G. nr. 55/2008 privind reluarea pentru anul 2008 a Programului de stimulare a înnoirii Parcului auto național* și a *Ordinului nr. 535/2008 pentru aprobarea modalităților de aplicare a O.U.G. nr.55/2008*, în etapa a doua au participat numai producătorii de autoturisme care au utilizat cel puțin 80% din suma contractată anterior.

Ca urmare, din cei 106 producători validați, au rămas 37 în etapa a doua a Programului.

Rezultate obținute:

- din suma de 120.000.000 lei disponibilă pentru acest Program, a fost utilizată din Fondul pentru Mediu suma de 91.398.000 lei;
- în cadrul Programului de stimulare a înnoirii Parcului auto național pentru anul 2008, au fost scoase din uz 30.466 autoturisme vechi care poluau mediul, din 40.000 prevăzute;
- procentul de realizare a acestui Program în 2008 este de 76%;
- 9.534 autoturisme nu au fost utilizate, din impedimente de natură tehnică ale producătorilor validați, respectiv, întârzieri în procesul de producție și/sau întârzieri în livrarea autoturismelor către dealeri.

De asemenea, numărul mare de producători validați și varietatea de mărci și tipuri de autoturisme determină o întârziere în alegerea autoturismului de către cumpărător, ceea ce duce la amânarea achiziției noului autoturism.

Tabel 14.3.2. Situația finanțărilor pentru Programul de stimulare a înnoirii parcului auto național pentru anul 2008

Nr. Crt.	Denumire producător	Marcă autoturisme comercializate	Nr.de autoturisme aprobate CA	Etapa I		Redistribuite pt. cei cu 80%	Etapa a II - a		TOTAL REALIZAT	NEUTILIZAT
				Programate	Realizate		Programate	Realizate		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9=5+8	10=6+7- 8
1	38 MATERNA S.R.L.	citroen	55	55	8	0	0	0	8	0
2	EUROCAR S.R.L.	citroen	3	3	3	0	2	1	4	1
3	EVEMAN BANAT S.R.L.	citroen, mazda	56	56	25	0	0	0	25	0
4	DISTRICT SERV S.R.L.	citroen	7	7	7	0	42	7	14	35
5	AUTOMOTIVE TRADING & SERVICES S.R.L.	citroen	120	120	66	0	0	0	66	0
6	BELVEDERE MOTORS S.R.L.	citroen	60	60	16	0	0	0	16	0
7	FETCOM S.R.L.	citroen	2	2	2	0	36	6	8	30
8	FAMILY SERVICE S.R.L.	citroen	2	2	2	0	2	1	3	1
9	EUROPCAR S.R.L.	citroen	5	5	5	0	2	0	5	2
10	AUTOMOBILE DACIA	dacia	6.986	6.986	5.977	1.009	2.706	2.836	8.813	879
11	FORD ROMANIA	daewoo	2.199	2.199	1.946	0	0	0	1.946	0
12	AUTO BRESCIA S.R.L. Braşov	fiat	240	240	101	0	0	0	101	0
13	AUTOITALIA IMPEX S.R.L. Bucureşti	fiat	1.459	1.459	1.220	239	1.506	257	1.477	1.489
14	AUTOBITTI S.R.L. Suceava	fiat	80	80	58	0	0	0	58	0
15	ELCANI S.R.L.	fiat	400	400	55	0	0	0	55	0
16	AUTOFERRARA S.R.L. Brăila	fiat	320	320	52	0	0	0	52	0
17	S.C. ROMCAR MOTORS S.R.L. Bucureşti	ford	40	40	40	0	199	84	124	115
18	BUSINESS DEVELOPMENT TEAM S.R.L. Bucureşti	ford, mazda	320	320	126	0	0	0	126	0

Nr. Crt.	Denumire producător	Marcă autoturisme comercializate	Nr.de autoturisme aprobate CA	Etapa I		Redistribuite pt. cei cu 80%	Etapa a II - a		TOTAL REALIZAT	NEUTILIZAT
				Programate	Realizate		Programate	Realizate		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9=5+8	10=6+7- 8
19	PRIMEX PROD S.R.L. Râmnicu-Vâlcea	ford	160	160	77	0	0	0	77	0
20	PLUS AUTO S.R.L. Malu Mare - Dolj	ford	160	160	138	22	419	47	185	394
21	PROLEASING MOTORS S.R.L. Blejoi Prahova	ford	320	320	216	0	0	0	216	0
22	VADRIS TRADING S.R.L. Caransebeș	ford	32	32	26	6	14	2	28	18
23	TESTER S.R.L. Iași	ford, mazda	136	136	48	0	0		48	0
24	NECO MOTORS S.R.L.	ford	24	24	22	2	36	10	32	28
25	RMB INTER AUTO S.R.L.	ford	80	80	79	1	120	14	93	107
26	CASA AUTO S.R.L. Oradea	ford, hyundai	62	62	37	0	0	0	37	0
27	RMB CASA AUTO TIMIȘOARA S.R.L.	ford, mitsubishi	40	40	36	4	120	7	43	117
28	ȚIRIAC AUTO S.A. BRAȘOV	ford, hyundai	296	296	229	0	0	0	229	0
29	COLINA MOTORS S.R.L.	ford	120	120	60	0	0	0	60	0
30	AUTO TECHNIC S.R.L.	ford	14	14	10	0	0	0	10	0
31	CARBENTA COM. S.R.L.	ford, hyundai	56	56	55	1	120	41	96	80
32	MILION SERV S.R.L.	hyundai	3	3	2	0	0	0	2	0
33	MA - VIS MOTORS S.R.L.	hyundai	100	100	79	0	0	0	79	0
34	AUTOSIB S.R.L.	hyundai	1.267	1.267	73	0	0	0	73	0
35	AUTOGLOBAL S.R.L.	hyundai	65	65	28	0	0	0	28	0
36	AUTOGRAND S.R.L.	hyundai	2	2	2	0	0	0	2	0
37	MEMORY SERV S.R.L.	hyundai	3	3	3	0	0	0	3	0

Nr. Crt.	Denumire producător	Marcă autoturisme comercializate	Nr.de autoturisme aprobate CA	Etapa I		Redistribuite pt. cei cu 80%	Etapa a II - a		TOTAL REALIZAT	NEUTILIZAT
				Programate	Realizate		Programate	Realizate		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9=5+8	10=6+7- 8
38	CASA AUTO S.R.L. IAȘI	hyundai, mitsubishi	71	71	52	0	0	0	52	0
39	HYUNDAI AUTO ROMANIA S.R.L.	hyundai	1.267	1.267	1.175	92	627	350	1.525	369
40	AUTOUNIVERSAL S.R.L.	hyundai	5	5	5	0	3	0	5	3
41	MEGA MOTORS S.R.L.	hyundai	16	16	7	0	0	0	7	0
42	MECATRONICS S.A.	hyundai	6	6	6	0	627	10	16	617
43	CASA AUTO MB S.R.L., Constanța	hyundai	5	5	5	0	249	23	28	226
44	PLANET MOTORS S.R.L.	kia	50	50	19	0	0	0	19	0
45	KIA ROMAUTO S.R.L.	kia	799	799	542	0	0	0	542	0
46	AUTOPRIM S.R.L.	kia	6	6	0	0	0	0	0	0
47	AUTO WORLD PARK S.R.L. Bradu- Argeș	opel, chevrolet	311	311	240	0	0	0	240	0
48	AUTOGLOBUS 2000 S.R.L. Timișoara	opel, chevrolet	311	311	250	61	384	120	370	325
49	DI-BAS AUTO S.R.L. București	opel, chevrolet	311	311	177	0	0	0	177	0
50	EXPOCAR TRADE S.R.L., Constanța	opel, chevrolet	311	311	300	11	384	95	395	300
51	ANVELO CENTER S.R.L. Oradea-Bihor	opel, chevrolet	312	312	232	0	0	0	232	0
52	VICTORIA GLOBAL S.R.L. Remetea-Harghita	opel, chevrolet	311	311	168	0	0	0	168	0
53	RUCOM S.A. Craiova	opel, chevrolet	311	311	273	38	370	110	383	298
54	VICTORIA TOTAL S.R.L. Corunca - Mureș	opel, chevrolet	312	312	181	0	0	0	181	0

Nr. Crt.	Denumire producător	Marcă autoturisme comercializate	Nr.de autoturisme aprobate CA	Etapa I		Redistribuite pt. cei cu 80%	Etapa a II - a		TOTAL REALIZAT	NEUTILIZAT
				Programate	Realizate		Programate	Realizate		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9=5+8	10=6+7- 8
55	RĂDĂCINI MOTORS S.R.L.	opel, chevrolet	311	311	307	4	383	198	505	189
56	GERMAN TOP TRADING S.R.L.	opel, chevrolet	210	210	199	11	401	74	273	338
57	EUROMOTORS S.R.L.	opel, chevrolet	15	15	15	0	366	70	85	296
58	AUTOHAUS HUBER S.R.L.	opel, chevrolet	310	310	88	0	0	0	88	0
59	ECOMAX GENERAL INVESTMENTS S.R.L.	opel, chevrolet	311	311	135	0	0	0	135	0
60	AUTO AISS S.R.L.	opel, chevrolet	311	311	92	0	0	0	92	0
61	EREBUS TEHNICS INTERNATIONAL S.R.L.	opel, chevrolet	155	155	64	0	0	0	64	0
62	GOLD & PLATIN AUTOCENTER S.R.L.	opel, chevrolet	221	221	67	0	0	0	67	0
63	GOLD & PLATIN DANUBIUS S.R.L.	opel, chevrolet	202	202	167	35	384	91	258	328
64	GOLD & PLATIN AUTOMOTIVE S.R.L.	opel, chevrolet	205	205	123	0	0	0	123	0
65	GOLD & PLATIN S.R.L.	opel, chevrolet	178	178	85	0	0	0	85	0
66	GOLD & PLATIN BUCOVINA S.R.L.	opel, chevrolet	157	157	63	0	0	0	63	0
67	DI-BAS S.R.L. Prahova	opel, chevrolet	312	312	127	0	0	0	127	0
68	AUTOMOBILE SIBIU S.R.L.	chevrolet	200	200	161	39	340	86	247	293
69	TOP BRAND S.R.L. Târgoviște	peugeot	80	80	16	0	0	0	16	0
70	IDEAL AUTO S.R.L. Brașov	peugeot	240	240	74	0	0	0	74	0

Nr. Crt.	Denumire producător	Marcă autoturisme comercializate	Nr.de autoturisme aprobate CA	Etapa I		Redistribuite pt. cei cu 80%	Etapa II		TOTAL REALIZAT	NEUTILIZAT
				Programate	Realizate		Programate	Realizate		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9=5+8	10=6+7- 8
71	MEGA GROUP S.A. Timișoara	peugeot	240	240	84	0	0	0	84	0
72	SERVUNION S.R.L. Iași	peugeot	160	160	62	0	0	0	62	0
73	AUTOMOTIVE TRADING S.R.L. Drobeta Turnu Severin	peugeot	80	80	18	0	0	0	18	0
74	GB MOTORS INVEST S.R.L. Deva -Hunedoara	peugeot	80	80	58	0	0	0	58	0
75	MOTOREX S.R.L. Lazus-Constanța	peugeot	67	67	26	0	0	0	26	0
76	GOOD GUYS S.R.L. Baia Mare	peugeot	25	25	17	0	0	0	17	0
77	SIMODE IMPEX S.R.L. Craiova	peugeot	100	100	80	20	24	24	104	20
78	MOTORACTIV S.R.L.	peugeot	40	40	8	0	0	0	8	0
79	RUBIN S.R.L. Bistrița	peugeot	80	80	14	0	0	0	14	0
80	AXA MOTOR S.R.L.	peugeot	104	104	15	0	0	0	15	0
81	AGRIGEMA S.R.L.	peugeot	20	20	4	0	0	0	4	0
82	NEW - CAR TRADING S.R.L.	peugeot	11	11	5	0	0	0	5	0
83	EURIAL INVEST S.R.L.	Peugeot	550	550	352	0	0	0	352	0
84	RENAULT NISSAN ROMANIA S.R.L.	renault, nissan	3.199	3.199	2.800	399	406	500	3.300	305
85	FORTUNA MOTOR S.R.L.	honda	7	7	1	0	0	0	1	0
86	MARA MOTORS S.R.L.	honda	32	32	0	0	0	0	0	0
87	GAZEX S.R.L.	lada	6	6	6	0	10	2	8	8
88	ARIAN MOTORS S.R.L.	mazda	80	80	35	0	0	0	35	0
89	TDM CAR S.R.L.	mazda	4	4	4	0	10	7	11	3

Nr. Crt.	Denumire producător	Marcă autoturisme comercializate	Nr.de autoturisme aprobate CA	Etapa I		Redistribuite pt. cei cu 80%	Etapa II		TOTAL REALIZAT	NEUTILIZAT
				Programate	Realizate		Programate	Realizate		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9=5+8	10=6+7- 8
90	DOLY S.R.L.	suzuki	32	32	13	0	0	0	13	0
91	INTER AUTO TRADE S.R.L.	suzuki	3.167	3.167	26	0	0	0	26	0
92	TOYOTA ROMANIA S.R.L.	toyota	825	825	711	114	186	62	773	238
93	M CAR TRADING SRL București	mitsubishi	300	300	108	0	0	0	108	0
94	TRAKIA AUTO S.A.	subaru	2	2	1	0	0	0	1	0
95	SUBARU MOTORS TRADING S.R.L.	subaru	3	3	1	0	0	0	1	0
96	BRADY TRADE	Skoda	180	180	180	0	183	21	201	162
97	AVIA MOTORS	Skoda	180	180	144	36	50	21	165	65
98	COMPEXIT TRADING	Skoda	240	240	204	36	203	20	224	219
99	AUTO GRUP S.R.L.	Skoda	120	120	120	0	101	27	147	74
100	PORSCHE INTERAUTO ROMANIA S.R.L.	Skoda, seat, vw	808	808	315	0	0	0	315	0
101	DEL CAR S.R.L.	Skoda	240	240	194	46	55	24	218	77
102	S.C. PORSCHE ROMANIA S.R.L.	Skoda, audi, seat, vw	3.198	3.198	2.652	546	1506	567	3219	1.485
103	TOPCAR S.R.L.	seat	80	80	21	0	0	0	21	0
104	ENA S.R.L.	seat	40	40	6	0	0	0	6	0
105	MIDOCAR	vw	400	400	0	0	0	0	0	0
106	CARDINAL MOTORS S.R.L.	vw	360	360	22	0	0	0	22	0
	Rămase după diminuare		1.513							
TOTAL			40.000	40.000	24.651	2.772	12.576	5.815	30.466	9.534

Sursa: Administrația Fondului pentru Mediu

Programul național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități a fost instituit de Guvern prin *O.U.G nr. 59/20 iunie 2007*.

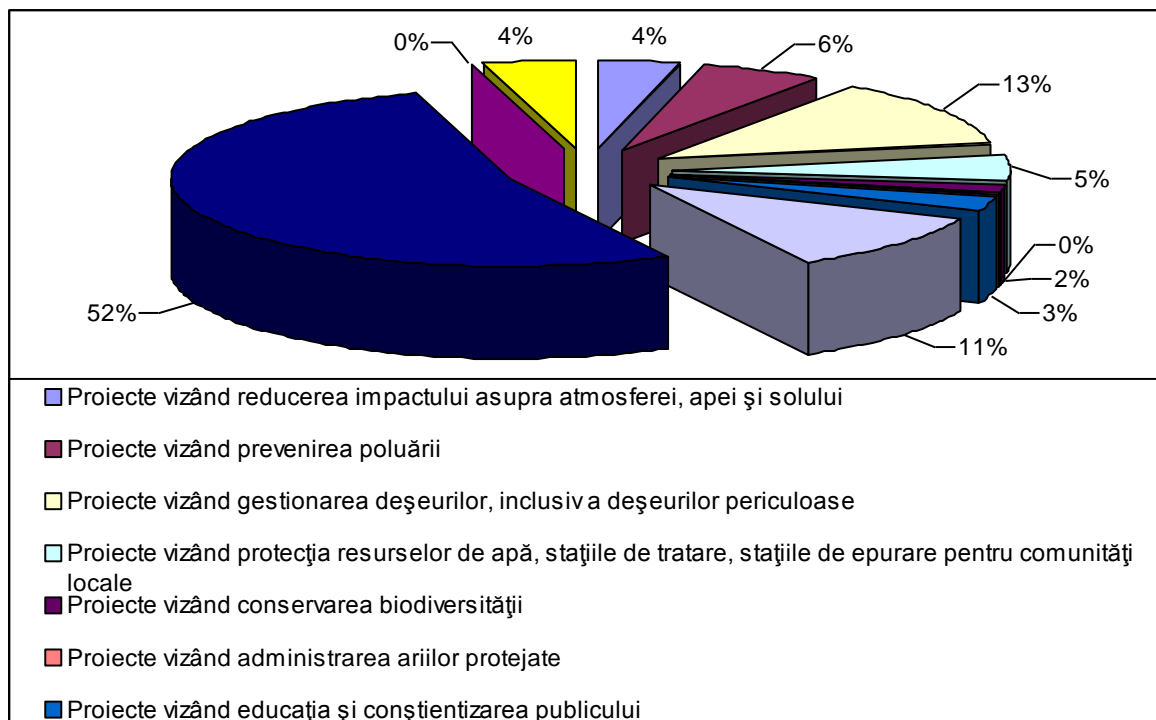
Obiectivele acestui Program sunt:

- creșterea suprafețelor spațiilor verzi din localități și apropierea mărimii acestora, pe cap de locuitor, de standardele europene;
- dezvoltarea și modernizarea spațiilor verzi din localități;
- înființarea de noi parcuri, scuaruri și aliniamente plantate ori reabilitarea celor existente.

Conform prevederilor *O.U.G. nr. 59/2007* și *H.G. nr. 1256/17.10.2007*, în anul 2007, au fost aprobate 102 proiecte, pentru care s-a alocat suma de 58.713.055 lei. Dintre acestea, la 31.12.2008, au fost finalizate 38 proiecte, a căror valoare contractuală este de 19.772.356 lei. Pentru aceste proiecte, suma totală finanțată în anul 2008, a fost de 17.638.126 lei.

Pentru anul 2008, conform prevederilor aceleiași *O.U.G. nr. 59/2007 privind Programul național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități* și *H.G. nr. 482/7.05.2008*, au fost aprobate 97 proiecte, în valoare totală de 59.992.056,55 lei, din care, până la data de 31.12.2008, s-a finanțat integral un proiect, cu o valoare contractuală de 935.247,17 lei.

Figura 14.3.4. Situația proiectelor finanțate din fondul pentru mediu, în anul 2008

Sursa: *Administrația Fondului pentru Mediu*

La data de 31.12.2008, erau în curs de finanțare din Fondul pentru Mediu, 296 proiecte, valoarea totală de contractare a acestora fiind de 517.273.111,31 lei, din care, până la data de 31.12.2008, s-a finanțat suma de 58.952.852,57 lei.

Din cele 296 proiecte, finanțarea a 47 proiecte este considerată ajutor de stat.

Astfel, conform schemelor de ajutor de stat regional pentru investiții, avizate în baza *Regulamentelor europene nr. 1628/2006 și nr. 1998/2006*, până la data de 31.12.2008, au fost în curs de finanțare 47 proiecte, pentru care s-a alocat suma de 312.838.169,76 lei, din care s-a finanțat, în anul 2008, suma de 26.770.749,76 lei.

Suținerea financiară a proiectelor operatorilor economici, s-a realizat sub forma de fonduri nerambursabile (granturi), în cuantum de maxim 50% din cheltuielile eligibile ale proiectului pentru întreg teritoriul României, cu excepția Regiunii București - Ilfov, unde

cuantumul maxim al finanțării este de 40% din costurile eligibile ale proiectului, conform Hărții ajutoarelor regionale aprobată de Comisia Europeană pentru România, pe perioada 2007 - 2013.

Alte 249 proiecte au fost în curs de finanțare din Fondul pentru Mediu, până la data de 31.12.2008, valoarea contractuală totală a acestora fiind de 204.434.941,55 lei, iar valoarea totală finanțată, în anul 2008, de 32.182.102,80 lei.

Beneficiarii acestor proiecte sunt: organizațiile neguvernamentale, unitățile administrativ teritoriale, unitățile de învățământ.

Dintre aceste 249 proiecte, 158 sunt finanțate nerambursabil, în cadrul „Programului național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități”, cu o valoare contractuală totală de 97.275.571,84 lei.

Proiectul „Lucrări de înlăturare a efectelor calamităților naturale produse de inundațiile din perioada 22 iulie - 5 august 2008”, a fost aprobat prin *H.G. nr. 834 din 13 august 2008*.

Pentru implementarea acestui proiect, între Administrația Fondului pentru Mediu și Administrația Națională „Apele Române”, s-a încheiat un contract de finanțare nerambursabilă, cu o valoare totală de 20.000.000 lei, din care, până la data de 31.12.2008, nu s-a finanțat nici o sumă.

Obiectivul proiectului îl reprezintă realizarea lucrărilor de investiții pentru prevenirea și înlăturarea efectelor calamităților naturale produse de inundații, în anul 2008, la 41 de obiective, în 8 județe.

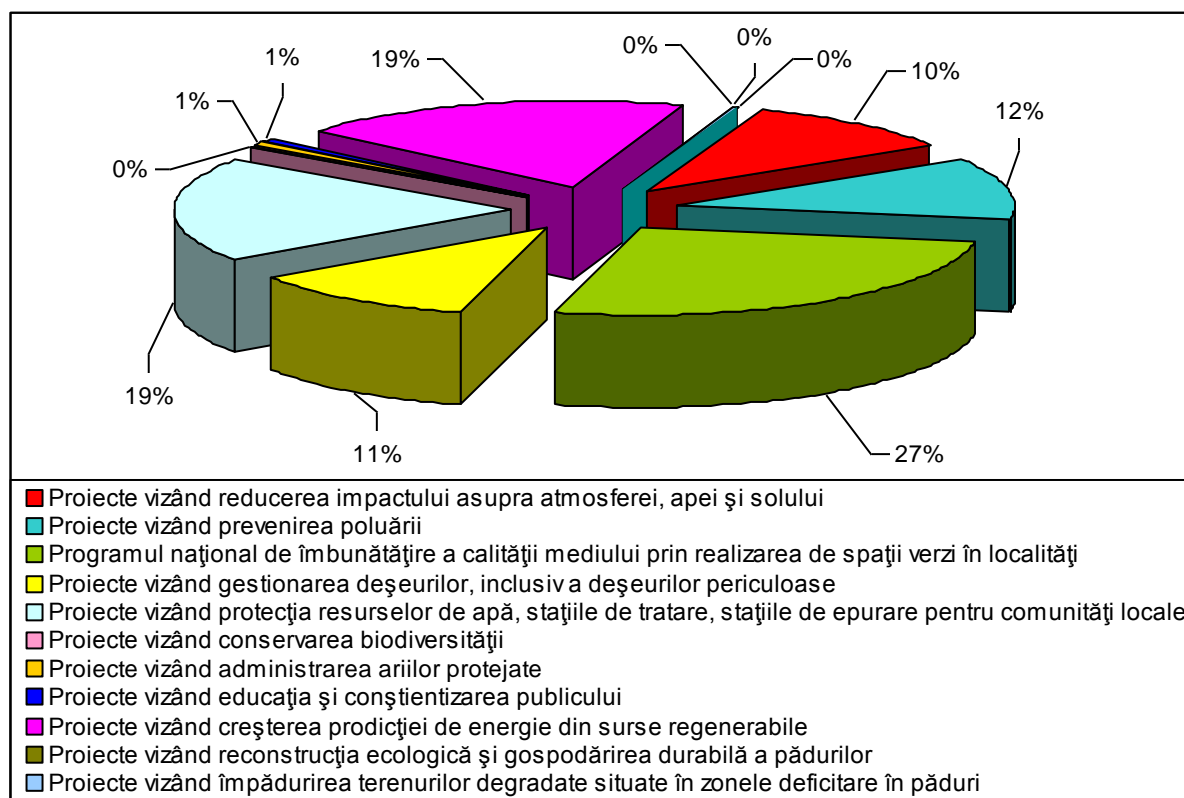
În cadrul Programul național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități, la data de 31.12.2008, erau în curs de finanțare 158 proiecte, suma totală finanțată din Fondul pentru mediu, în anul 2008, fiind de 15.685.831,36 lei.

Conform prevederilor *O.U.G. nr. 59/2007* și *H.G. nr. 1256/17.10.2007*, în anul 2007, au fost aprobate 102 proiecte, pentru care s-a alocat suma de 58.713.055 lei. Dintre acestea, la 31.12.2008, se aflau în curs de finanțare 63 proiecte, a căror valoare contractuală este de 38.543.316,65 lei. Pentru aceste proiecte, suma totală finanțată în anul 2008, a fost de 10.670.952,18 lei.

La data de 31 decembrie 2008, în ședințele Comitetului de avizare al Fondului pentru Mediu, au fost aprobate 36 proiecte, în valoare totală de 91.942.276 lei, urmând a se încheia contractele de finanțare aferente acestora:

- categoria a) – prevenirea poluării: un proiect în valoare de 7.121.074 lei;
- categoria b) – reducerea impactului asupra atmosferei, apei și solului: 10 proiecte în valoare de 29.683.773 lei;
- categoria d) – utilizarea de tehnologii curate: un proiect în valoare de 17.139.802 lei;
- categoria e) – gestionarea deșeurilor, inclusiv a deșeurilor periculoase: 6 proiecte în valoare de 5.499.816 lei, și anume:
 - deșeuri de materiale plastice prin măcinare, cristalizare și granulare: un proiect în valoare de 164.429 lei;
 - deșeuri menajere: un proiecte în valoare de 209.415 lei;
 - instalații pentru valorificarea deșeurilor lemnoase și a rumegușului: 3 proiecte în valoare de 5.033.144 lei;
 - DEEE – depozit de deșeuri de echipamente electrice și electronice: un proiect în valoare de 92.828 lei.
- categoria f) – protecția resurselor de apă, stațiile de tratare, stațiile de epurare: două proiecte în valoare de 6.091.360 lei;
- categoria j) – educația și conștientizarea publicului privind protecția mediului: 12 proiecte în valoare de 1.293.402 lei;
- categoria k) – creșterea producției de energie din surse regenerabile: 3 proiecte în valoare de 41.980.378 lei;
- categoria n) împădurirea terenurilor degradate situate în zonele deficitare în păduri, stabilite în condițiile legii: un proiect în valoare de 272.473 lei.

Figura 14.3.5. Situația proiectelor în curs de finanțare din Fondul pentru Mediu la data de 31.12. 2008

Sursa: Administrația Fondului pentru Mediu

14.4. FONDURILE UNIUNII EUROPENE

14.4.1. Fondurile Uniunii Europene de pre-aderare

Fondurile de preaderare reprezintă un ansamblu de resurse financiare alocate de Uniunea Europeană pentru a sprijini țările candidate la aderare din Europa Centrală și de Est, în eforturile lor de satisfacere a criteriilor de la Copenhaga și Madrid.

Programul PHARE în România

Programul PHARE este unul dintre cele trei instrumente de pre-aderare finanțate de Uniunea Europeană în procesul de asistență acordată țărilor din Centrul și Estul Europei, candidate la aderarea la Uniunea Europeană.

Obiectivele PHARE sunt:

- întărirea administrațiilor și instituțiilor publice pentru a funcționa eficient în interiorul Uniunii Europene;
- apropierea de acquis-ul comunitar (legislația extinsă a Uniunii Europene) și reducerea necesității perioadelor de tranziție ;
- promovarea coeziunii economice și sociale.

În decursul anului 2008, au avut loc, în cadrul programului PHARE, evenimentele descrise în continuare.

În cadrul programului PHARE 2004 au fost finalizate:

- 9 proiecte de twinning având ca obiective: sprijinirea A.R.P.M.-urilor, A.P.M.-urilor și a G.N.M. în îndeplinirea atribuțiilor referitoare la implementarea, monitorizarea și aplicarea legislației transpuse în domeniul protecției mediului, în conformitate cu

responsabilitățile acestora, stabilite prin lege; realizarea unui sistem informațional pentru planificarea activităților și monitorizarea rezultatelor;

- un proiect de twinning ce a oferit sprijin AM POS Mediu pentru pregătirea versiunii preliminare a Programului Operațional Sectorial Mediu;
- 10 proiecte de asistență tehnică (8 PHARE Național și 2 PHARE CES), în domeniile: legislație orizontală și zgomot, IPPC, managementul deșeurilor, managementul apelor, Natura 2000, implementarea schemelor de granturi, instruire în managementul Fondurilor Structurale și de Coeziune;
- două proiecte de investiții în cadrul PHARE Național, prin care au fost achiziționate echipamente IPPC și imagini satelitare orto-rectificate de înaltă rezoluție, la nivel național, pentru elaborarea hărților GIS;
- două scheme de granturi în cadrul PHARE CES, în sectorul managementul deșeurilor pentru autorități publice locale, în cele 7 regiuni de dezvoltare, precum și pentru sectorul privat (IMM-uri), având în vedere pregătirea de proiecte în domeniul gestionării deșeurilor.

Valoarea contractată a programului PHARE 2003 pentru sectorul de mediu a fost de 3,744 MEuro pentru PHARE Național și 14,56 MEuro pentru PHARE CES.

În cadrul programului PHARE 2004 au fost derulate următoarele proiecte:

- 10 proiecte de twinning având ca obiective: sprijinirea A.R.P.M.-urilor, A.P.M.-urilor și a G.N.M. în îndeplinirea atribuțiilor referitoare la implementarea, monitorizarea și aplicarea legislației transpuse în domeniul protecției mediului, în conformitate cu responsabilitățile acestora, stabilite prin lege; coordonarea celor 8 proiecte de twinning de la nivel regional, realizarea unui sistem informațional pentru planificarea activităților și monitorizarea rezultatelor; sprijin pentru pregătirea versiunii preliminare a Programului Operațional Sectorial pentru infrastructură de mediu. Proiectele de twinning au oferit sprijin în activitățile zilnice, cum ar fi: planificarea de mediu, IPPC, calitatea aerului, deșeuri, legislație orizontală, protecția naturii și siguranța chimicalelor; în cadrul A.R.P.M.-urilor au fost stabilite puncte focale în domeniile: calitatea aerului, protecția naturii, IPPC, managementul riscului, managementul deșeurilor municipale și industriale, COV și zgomot;
- 10 proiecte de asistență tehnică (8 PHARE Național și două PHARE CES), în domeniile: legislație orizontală și zgomot, IPPC, managementul deșeurilor, managementul apelor, Natura 2000, implementarea schemelor de granturi, instruire în managementul Fondurilor Structurale și de Coeziune; printre cele mai importante rezultate ale acestor proiecte se numără: cadrul operațional pentru implementarea corespunzătoare a tuturor Directivelor CE, strategii de conștientizare a publicului, ghiduri la cu aplicabilitate la nivel național, proceduri, manuale, metodologii și standarde, broșuri, instruirea personalului din autoritățile de mediu și ceilalți factori implicați în derularea acestor proiecte etc.;
- două proiecte de investiții în cadrul PHARE Național, prin care au fost achiziționate echipamente IPPC și imagini satelitare orto-rectificate de înaltă rezoluție, la nivel național, pentru elaborarea hărților GIS;
- 2 scheme de granturi în cadrul PHARE CES, în sectorul managementul deșeurilor pentru autorități publice locale, în cele 7 regiuni de dezvoltare, precum și pentru sectorul privat (IMM-uri), având în vedere pregătirea de proiecte în domeniul gestionării deșeurilor.

Valoarea alocată programului PHARE 2004 pentru sectorul de mediu a fost de 26,613 MEuro pentru PHARE Național:

- 9 contracte de twinning cu bugetul total alocat 12 MEuro (12 MEuro PHARE);
 - 8 contracte de asistență tehnică cu bugetul total alocat 9,079 MEuro (9,079 MEuro PHARE);
 - 3 contracte de investiții cu bugetul total alocat 5,534 MEuro (4,144 MEuro PHARE)
- și de 48,36 MEuro pentru PHARE CES;
- un contract de twinning cu bugetul total alocat 1,5 MEuro (1,5 MEuro PHARE);

- două contracte de asistență tehnică cu bugetul total alocat 1,5 MEuro (1,5 MEuro PHARE);
- două scheme de granturi cu bugetul total de 45,36 MEuro (34,02 MEuro PHARE).
Valoarea contractată a programului PHARE 2004 pentru sectorul de mediu a fost de 26,899 MEuro pentru PHARE Național și 48,31 MEuro pentru PHARE CES.

În cadrul programului PHARE 2005 pentru sectorul de mediu (Național și CES) au fost contractate:

- PHARE Național: 5 proiecte de asistență tehnică în domeniile IPPC, managementul deșeurilor, GIS, inundații, precum și 4 proiecte de investiții în domeniile managementul deșeurilor, managementul apelor și GIS;
- PHARE CES: 4 proiecte de asistență tehnică cu privire la implementarea schemelor de granturi, pregătirea portofoliului de proiecte, domeniul pagubelor produse de inundații amenajări de drumuri, poduri și bazine de râuri, pregătirea de proiecte în vederea realizării de lucrări pentru protecția împotriva inundațiilor, un proiect de investiții cu privire la achiziția de echipament IT pentru SMIS POS Mediu, două scheme de investiții în domeniul protecției mediului, precum și o schemă de granturi pentru pregătirea de proiecte.

Valoarea alocată programului PHARE 2005 pentru sectorul de mediu a fost de 21,366 MEuro pentru PHARE Național:

- 5 contracte de asistență tehnică cu bugetul total alocat 7,20 MEuro (7,20 MEuro PHARE);
- 4 contracte de investiții cu bugetul total alocat 14,166 MEuro (3,546 milioane Euro PHARE) și de 73,05 MEuro pentru PHARE CES;
- 4 contracte de asistență tehnică cu bugetul total alocat 8,97 MEuro (8,3 MEuro PHARE);
- un contract de investiții cu bugetul total alocat 0,36 MEuro (0,27 MEuro PHARE);
- 3 scheme de granturi cu bugetul total de 63,72 MEuro (47,49 MEuro).

Valoarea contractată a programului PHARE 2005 pentru sectorul de mediu a fost de 20,930 MEuro pentru PHARE Național și MEuro pentru PHARE CES.

În cadrul programului PHARE 2006 pentru sectorul de mediu se vor implementa următoarele proiecte:

- 10 proiecte de twinning – faza a II-a, având ca obiectiv consolidarea capacității de monitorizare, implementare și controlul implementării legislației de mediu la nivel național, regional și local, cu accent pe calitatea aerului și schimbări climatice, protecția naturii, sol/subsol și reabilitare ecologică, IPPC, managementul riscului, managementul deșeurilor menajere și industriale, zgomot, coordonarea celor 8 proiecte regionale de twinning de A.N.P.M., precum și un proiect de twinning care va oferi sprijin pentru Garda Națională de Mediu în procesul de întărire a capacității sale de inspecție și control;
- 12 proiecte de asistență tehnică (10 PHARE Național și 2 PHARE CES), în domeniile: radioactivitate, monitorizarea și raportarea emisiilor de CO₂ și ale emisiilor de gaze cu efect de seră, reabilitarea siturilor poluate istoric, managementul deșeurilor periculoase generate de instituțiile de sănătate și din industria extractivă, managementul apelor, Natura 2000, Organismele Modificate Genetic, sprijinirea evaluării proiectelor din cadrul schemei de granturi și pregătirea portofoliului de proiecte;
- 6 proiecte de investiții în cadrul PHARE Național, prin care vor fi achiziționate echipamente pentru Centrul Național de Instruire, sistemul de monitorizare a zgomotului, Centrul Național de calibrare și unitățile sale subordonate în domeniul calității aerului, tratarea și depozitarea finală a deșeurilor periculoase din domeniul sanitar, rețeaua de monitorizare a depozitelor de deșeurii din industria extractivă minieră, implementarea rețelei NATURA 2000;

- o schemă de investiții în cadrul PHARE CES pentru susținerea inițiativelor din sectorul public, cu prioritate în sectorul de mediu;
- un proiect de asistență tehnică pentru sectorul industrie, ce vizează sprijinirea companiilor românești și a autorităților de mediu în vederea îndeplinirii cerințelor Uniunii Europene privind implementarea Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 – REACH, privind managementul chimicalelor.

Valoarea alocată programului PHARE 2006 pentru sectorul de mediu a fost de 27,67 MEuro pentru PHARE Național :

- 10 contracte de twinning cu bugetul total alocat 8,36 MEuro (7,80 MEuro PHARE);
- 10 contracte de prestare de servicii cu bugetul total alocat 9,10 MEuro (9,10 MEuro PHARE);
- un contract de prestare de servicii pentru sectorul industrie, cu bugetul alocat de 0,7 MEuro;
- 6 contracte de furnizare de produse cu bugetul total alocat 9,71 MEuro (7,28 MEuro PHARE) și de 49,82 MEuro pentru PHARE CES;
- două contracte de prestare de servicii cu bugetul total alocat 13,22 MEuro (10,05 MEuro PHARE);
- o schemă de investiții cu bugetul total alocat 54,63 MEuro (40,97 MEuro PHARE).

În cadrul programului Facilitatea de tranziție pentru sectorul de mediu se vor implementa 4 proiecte ce vor avea ca obiective:

- sprijin pentru întărirea capacității administrative pentru continuarea implementării și aplicării acquis-ului comunitar de mediu în domeniile IPPC și SEVESO II;
- sprijin în dezvoltarea capacității administrative pentru gestionarea Registrului Național de emisii a gazelor cu efect de seră;
- stabilirea Registrului Național Integrat al speciilor de floră, faună sălbatică și al habitatelor naturale de interes comunitar din România;
- sprijin acordat administrației Gărzii Naționale de Mediu pentru asigurarea unei aplicări corespunzătoare a legislației de mediu la granița Uniunii Europene.

Valoarea alocată programului „Facilitatea de tranziție” este de 3,41 MEuro (2,52 MEuro Facilitatea de Tranziție).

Programul ISPA (Instrument pentru Politici Structurale de Pre-Aderare) a fost stabilit prin Regulamentul Consiliului Uniunii Europene nr.1267/1999, în vederea acordării asistenței pentru pregătirea aderării la Uniunea Europeană a țărilor din Europa Centrală și de Est, pentru realizarea coeziunii economice și sociale între state, în domeniul politicilor privind infrastructura de transport și de mediu.

În sectorul de mediu din România, programul se derulează în perioada 2000 - 2010 și se concentrează pe investiții legate de directivele de mediu a căror implementare solicită costuri importante și pentru finanțarea de studii pregătitoare de asistență tehnică.

Domeniile eligibile de finanțare prin ISPA - Mediu în România sunt calitatea apei, și Managementul integrat al deșeurilor.

Beneficiarii programului ISPA sunt autoritățile locale și regiile autonome, capabile să dezvolte proiecte de infrastructură de amploare.

Programul ISPA se derulează conform sistemului de implementare descentralizată, care implică transferul responsabilității administrării programului (licitații, contractări și plăți) autorităților românești, sub supravegherea și controlul Comisiei Europene.

În perioada 2000 - 2007 au fost aprobate 42 de proiecte pentru finanțare ISPA, din care 29 proiecte în domeniul apă/apă uzată, 7 proiecte în domeniul managementului integrat al deșeurilor și 6 contracte de asistență tehnică pentru consolidarea capacității instituționale și pregătirea proiectelor în sectorul de mediu.

Valoarea totală a proiectelor finanțate prin ISPA se ridică la 1,45 miliarde Euro, din care circa 1,04 miliarde Euro reprezintă grant ISPA, iar cofinanțarea, în valoare de 0,41 miliarde Euro este asigurată din împrumuturi de la IFI (BEI , BERD, Banca Germană KfW),

acorduri bilaterale (cu Ministerul Mediului din Danemarca) și contribuție de la bugetul de stat și bugete locale.

Pregătirea proiectelor pentru finanțare ISPA a fost asigurată din bugetul de stat și bugetul local, din programele de pre-aderare și din acorduri bilaterale (cu Spania, Danemarca, Germania, Japonia).

În domeniul apă/apă uzată cheltuielile eligibile pentru realizarea măsurilor totalizează 1,25 miliarde Euro, din care aportul ISPA la finanțare este de 0,9 miliarde Euro, iar cofinanțarea are valoarea de 0,35 miliarde Euro.

Prin măsurile din domeniul apă/apă uzată este prevăzută punerea în funcțiune a:

- 992 km reabilitări și extinderi de rețele de apă potabilă;
- 1.301 km reabilitări și extinderi de rețele de apă uzată;
- 27 stații de epurare ape uzate, pentru un număr de 6.971.473 locuitori echivalenți;
- 17 stații de tratare apă potabilă, cu debite nominale cuprinse între 400 și 2.200 l/s.

În domeniul managementului integrat al deșeurilor, cheltuielile eligibile aprobate au valoarea totală de 146 milioane Euro, aportul ISPA la finanțarea măsurilor fiind 107 milioane Euro, iar cofinanțarea 39 milioane Euro.

Prin măsurile din acest domeniu se vor realiza:

- dezafectarea a 18 depozite amenajate și a 439 depozite rurale necontrolate, neconforme la normele europene de mediu;
- amenajarea a 8 depozite noi de deșeuri;
- construirea unei stații de transfer deșeuri;
- construirea a 6 stații de sortare deșeuri;
- construirea a 7 stații de compostare deșeuri.

În domeniul întăririi capacității instituționale a beneficiarilor și pregătirii proiectelor în sectorul de mediu, sumele eligibile aprobate totalizează 50,3 milioane Euro. Contribuția ISPA la finanțare este de 33,6 milioane Euro, iar cofinanțarea totalizează 16,6 milioane Euro.

Pentru implementarea măsurilor ISPA, până la finele anului 2008, au fost încheiate 136 contracte în domeniile infrastructurii de mediu și 5 contracte de Asistență Tehnică pentru consolidarea capacității instituționale și pregătirea proiectelor în sectorul de mediu.

În cadrul proiectelor de Asistență Tehnică finanțate cu sprijin ISPA, la finele anului 2008 era realizat următorul portofoliu de proiecte:

- pentru Sectorul apă/apă uzată:
 - 9 aplicații finalizate și transmise la Bruxelles pentru aprobare (Cluj - Sălaj, Giurgiu, Călărași, Turda - Câmpia Turzii, Tulcea, Olt, Gorj, Sibiu - Mediaș, Teleorman);
 - o aplicație aflate în stadiu avansat de pregătire cu sprijin ISPA PA 013, care va fi transmisă la Bruxelles în februarie 2009 (pentru județul Brașov);
 - 10 aplicații aflate în stadiu avansat de pregătire prin împrumut contractat de Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile, de la Banca Mondială (pentru județele Constanța, Vrancea, Ialomița, Brăila, Ilfov, Dolj, Arad, Bihor, Sibiu și Bistrița Năsăud), cu finalizare în trimestrul 2 al anului 2009;
 - 15 aplicații aflate în curs de pregătire prin ISPA PA 001 (contract 1 – județele Alba, Timiș, Satu Mare, Vâlcea, Valea Jiului, contract 2 – județele Bacău, Buzău, Neamț, Iași, Prahova, contract 3 – județele Brașov, Dâmbovița, Covasna, Harghita, Mureș), cu finalizare în trimestrele 3 și 4 ale anului 2009;
 - 7 aplicații pregătite în cadrul Memorandumurilor de Finanțare ISPA aprobate 2000 - 2005, pentru județele Botoșani, Galați, Mehedinți, Maramureș, Caraș-Severin, Hunedoara, Suceava și o aplicație pentru județul Argeș, pregătită de autoritățile locale, cu finalizare în 2010.
- pentru Sectorul deșeuri:
 - 6 aplicații aflate în curs de pregătire prin ISPA PA 013, pentru județele Vrancea, Giurgiu, Bistrița, Maramureș, Harghita și Covasna, cu finalizare în primul trimestru al anului 2009;

- 10 aplicații aflate în curs de pregătire prin ISPA PA 001 (contract 4 – județele Suceava, Botoșani, Vaslui, Olt, Călărași și contract 5 – Sălaj, Cluj, Alba, Caraș-Severin, Valea Jiului), cu finalizare graduală în perioada 2009 - 2010;
- 12 aplicații aflate în curs de pregătire prin Phare CES 2005 și 2006 (județele Sibiu, Arad, Mureș, Dolj, Neamț, Prahova, Buzău, Brăila, Ialomița, Constanța, Tulcea, Iași), cu finalizare graduală în perioada 2009 - 2010;
- 7 aplicații ce vor fi pregătite prin AT Axa 6 POS Mediu (județele Bihor, Hunedoara, Mehedinți, Gorj, Vâlcea, Brașov, Ilfov) cu finalizare graduală în 2010.

Începând din anul 2007, România a devenit eligibilă pentru finanțarea proiectelor în infrastructură de mediu prin Fondul de Coeziune, conform *Regulamentului nr. 1084/2006 al Consiliului Uniunii Europene*. Prin Fondul de Coeziune se va continua asistența financiară acordată prin programul de finanțare nerambursabilă ISPA, la care se va adăuga sprijin pentru proiecte majore din alte domenii de mediu, ceea ce va permite autorităților române să pregătească și să consolideze structurile administrative și de coordonare, în vederea creșterii capacității de absorbție a fondurilor structurale și alinierea la standarde europene de mediu.

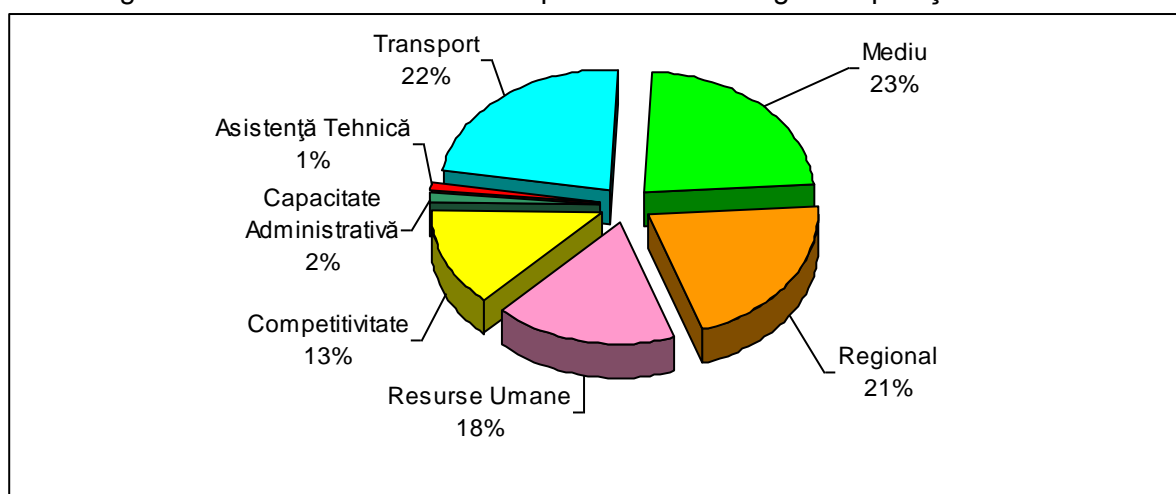
15.4.2. Fondurile Uniunii Europene de post-aderare

Programul Operațional Sectorial (POS) Mediu reprezintă documentul de programare a Fondurilor Structurale și de Coeziune care stabilește strategia de alocare a fondurilor europene în vederea dezvoltării sectorului de mediu în România, în perioada 2007 - 2013. Comisia Europeană a aprobat acest program în data de 11 iulie 2007. Urmare a acestei decizii, România va beneficia, în perioada 2007 - 2013, de un important sprijin financiar pentru implementarea unor proiecte care vor contribui la protecția și îmbunătățirea calității mediului și a standardelor de viață din țara noastră.

POS Mediu este unul dintre cele mai importante programe operaționale din punct de vedere al alocării financiare și reprezintă cea mai importantă sursă de finanțare pentru sectorul de mediu. Programul este finanțat din două fonduri – Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul de Coeziune (FC) – cu o valoare de aproximativ 4,5 miliarde Euro, la care se adaugă și cofinanțarea națională de aproximativ 1,1 miliarde Euro.

În figura 14.4.1. sunt reprezentate alocările financiare pentru fiecare Program Operațional în România. POS Mediu ocupă locul doi ca resurse alocate.

Figura 14.4.1. Alocările financiare pentru fiecare Program Operațional în România

Obiectivul global al POS Mediu vizează îmbunătățirea standardelor de viață ale populației și a standardelor de mediu și, în același timp, contribuie substanțial la realizarea angajamentelor de aderare și la respectarea legislației de mediu. Implementarea

programului POS Mediu va conduce la creșterea calității serviciilor publice de apă, canalizare, salubritate și termoficare, ținând cont de principiile dezvoltării durabile și “poluatorul plătește”.

Pentru a asigura o absorbție eficientă și rapidă a fondurilor alocate POS Mediu, pregătirea portofoliului de proiecte a demarat în anul 2004, cu sprijinul programelor de preaderare PHARE și ISPA, precum și prin credite externe. Acest portofoliu cuprinde circa 60 de proiecte de investiții în infrastructura de apă și de gestionare a deșeurilor, cu o valoare de investiții de aproximativ 4 miliarde Euro.

Pentru realizarea acestui obiectiv global, prin POS Mediu se vor finanța investiții pentru următoarele sectoare de mediu:

- apa potabilă și canalizare – alocare financiară: 3,27 miliarde Euro, din care grant Uniunea Europeană 2,78 miliarde Euro;
- deșeuri – alocare financiară: 991 milioane Euro, din care grant Uniunea Europeană 792,8 milioane Euro;
- termoficare – alocare financiară: 458 milioane Euro, din care grant Uniunea Europeană 229 milioane Euro;
- protecția naturii – alocare financiară: 215 milioane Euro, din care grant Uniunea Europeană 172 milioane Euro;
- inundații și zona costieră – alocare financiară: 329 milioane Euro, din care grant Uniunea Europeană 270 milioane Euro;
- asistență tehnică – alocare financiară: 174 milioane Euro, din care grant Uniunea Europeană 130 milioane Euro.

Fondurile Uniunii Europene alocate pentru perioada 2007 - 2008 au fost de 709.675.328 Euro, iar suma contractată efectiv până la data de 31.12.2008 a fost de 700.096.995 Euro (din care 593.997.281 Euro contribuție a Uniunii Europene).

14.5. PLANIFICAREA DE MEDIU

Planificarea strategică de mediu este un proces permanent care stabilește direcția și obiectivele necesare corelării dezvoltării economice cu aspectele de protecție a mediului. Etapele elaborării și realizării unui plan strategic formează un ciclu continuu, prin intermediul sistemului de monitorizare, evaluare și actualizare pe baza mecanismului parteneriatului strategic. La baza acestuia se află colaborarea între instituții, agenți economici, organizații neguvernamentale, comunitate locală, toate având un interes comun în ceea ce privește rezolvarea problemelor de mediu.

Strategiile naționale, planurile naționale, regionale și locale de acțiune în domeniul protecției mediului au fost elaborate și sunt actualizate pentru a asigura o viziune coerentă asupra politicii de mediu din România și asupra modului în care aceasta poate fi reflectată în practică.

Programele de acțiune pentru protecția mediului elaborate în țările Europei Centrale și de Est au avut, printre altele, următoarele obiective:

- îmbunătățirea condițiilor de mediu în cadrul comunității, prin implementarea strategiilor de acțiune eficiente din punct de vedere al costurilor;
- conștientizarea publicului privind responsabilitățile în domeniul protecției mediului și creșterea sprijinului acordat de public pentru strategiile și investițiile necesare acțiunilor de protecție a mediului;
- întărirea capacității instituționale locale și a ONG-urilor privind managementul programelor pentru protecția mediului și promovarea parteneriatului între cetățeni, autorități locale, ONG-uri, comunități științifice și mediul de afaceri;
- identificarea și evaluarea priorităților de mediu pe baza datelor științifice și a resurselor comunității;
- elaborarea unui plan de acțiune pentru mediu, care să identifice acțiunile specifice necesare soluționării problemelor și promovării viziunii comunității;

- dezvoltarea abilităților autorităților implicate în identificarea surselor de finanțare naționale și internaționale;
- conformarea cu legislația națională de mediu.

Planurile de acțiune pentru mediu reprezintă un instrument de sprijin al comunității în stabilirea priorităților privind problemele de mediu și soluționarea acestora la nivel național/regional/local. Acestea presupun dezvoltarea unei viziuni colective, prin evaluarea calității mediului la un moment dat, identificarea problemelor de mediu existente, stabilirea celor mai adecvate strategii pentru rezolvarea lor și alocarea unor acțiuni de implementare care să conducă la obținerea unei îmbunătățiri reale a mediului și a sănătății publice.

Planul de Acțiune pentru Mediu oferă un punct de pornire în dezvoltarea unei comunități durabile și oferă garanția faptului că respectiva comunitate a abordat și examinat corespunzător principalele aspecte de mediu care afectează în mod nefavorabil sănătatea umană și a ecosistemului.

Planurile de acțiune pentru mediu sunt strâns corelate cu alte activități, cum ar fi: programele de dezvoltare durabilă, Agenda Locală 21, sistemele de management al mediului, strategiile și planurile de implementare ale acquis-ului comunitar etc. Multe dintre aceste programe utilizează metodologii similare prin abordarea planificării strategice bazate pe o largă implicare a părților interesate în proces.

Atât planurile de acțiune pentru mediu, cât și Agenda Locală 21 implică participarea unui spectru larg de actori, autorități publice, experți consultanți, organizații nonguvernamentale, operatori economici, instituții publice, publicul interesat etc.

Planificarea acțiunilor de mediu la nivel național/regional/județean trebuie să fie complementară planurilor/strategiilor de dezvoltare. Relația dintre cele două tipuri de planuri poate fi exprimată prin următoarele elemente:

- planul de dezvoltare stabilește prioritățile de dezvoltare ale unei regiuni/județ;
- prioritățile de dezvoltare impun luarea în considerare a problemelor de mediu și, mai ales, reducerea impactului asupra mediului a proiectelor de dezvoltare;
- măsurile conținute de un plan de dezvoltare vor genera presiuni asupra mediului;
- planurile de acțiune pentru mediu ar trebui să cuprindă (dar nu neapărat să se limiteze la acestea) măsurile necesare pentru reducerea impactului planurilor de dezvoltare asupra mediului.

Planul de Acțiune pentru Mediu trebuie armonizat cu planurile și programele din alte sectoare orizontale. În acest sens, acesta trebuie:

- să ia în considerare măsurile stabilite în planurile și programele din alte sectoare;
- să contribuie la definirea condițiilor care limitează planurile și programele din alte sectoare.

Există, de asemenea, o corelare pe plan vertical între planificarea regională, pe de o parte și cea națională și locală, pe de altă parte. Prioritățile și obiectivele unui PRAM trebuie să fie armonizate cu prioritățile și obiectivele naționale.

Realizarea unui plan de acțiune este un proces ciclic ce cuprinde ca etape: planificarea, implementarea, monitorizarea și actualizarea la nivel județean/regional și național. Acest proces are ca obiectiv elaborarea unui document complet și realist care să stea la baza activității privind îmbunătățirea stării mediului, a utilizării durabile a resurselor naturale și a implementării acțiunilor necesare.

Planul Regional de Acțiune pentru Mediu reprezintă un instrument sectorial care trebuie să creeze suportul dezvoltării durabile unei regiuni, fiind parte integrantă a unui proces larg de stabilire a unui consens privind abordarea problemelor de mediu și a modului de soluționare a acestora.

Planul Local de Acțiune pentru Protecția Mediului reprezintă strategia pe termen scurt, mediu și lung pentru soluționarea problemelor de mediu în cadrul unui județ prin abordarea principiilor dezvoltării durabile și în deplină concordanță cu planurile, strategiile și alte documente legislative specifice, existente la nivel local, regional și național.

Agenda Locală 21 reprezintă un proces de planificare participativă în domeniul dezvoltării durabile, proces orientat spre integrarea valorilor și principiilor de dezvoltare

durabilă în politicile și acțiunile autorităților locale, implicarea cetățenilor în procesul decizional la nivel local, promovarea parteneriatelor între sectoarele sociale.

Realizarea planurilor se face prin metode de circulație a informației de tip bottom-up (ascendent) și top-down (descendent). De asemenea trebuie să existe și o corelare pe orizontală cu planurile sectoriale.

Planurile de acțiune pentru mediu la nivel local și regional (PRAM/PLAM) au fost elaborate în România începând cu anul 1998. Situația lor a evoluat în timp, în contextul conformării României exigențelor europene și gestionării fondurilor structurale și de coeziune alocate pentru domeniul protecției mediului.

Până în prezent au fost elaborate și actualizate planurile de acțiune pentru mediu în toate cele 8 Regiuni de Dezvoltare ale României la nivel județean și regional de către toate agențiile pentru protecția mediului.

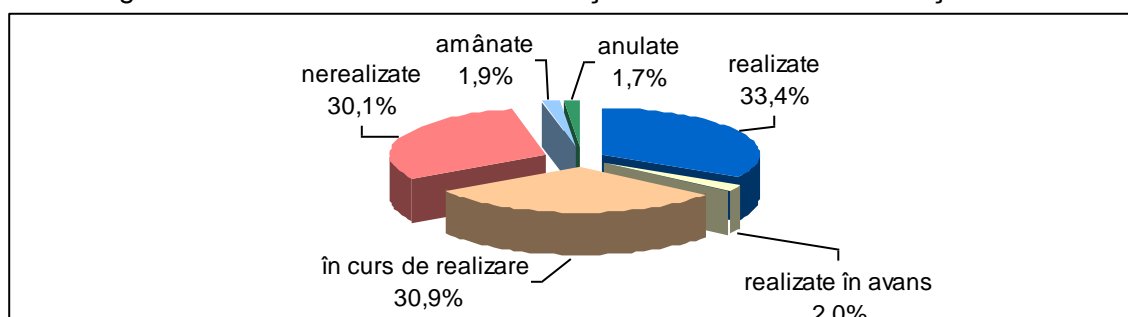
La nivelul întregii țări, situația monitorizării acțiunilor pentru îndeplinirea obiectivelor propuse în planurile de acțiune pentru mediu pentru cele 8 Regiuni de Dezvoltare se prezintă astfel:

- dintr-un total de 13.240 acțiuni de mediu:
 - realizate – 4.417 (33,4%);
 - realizate în avans – 265 (2,0%);
 - în curs de realizare – 4.088 (30,9%);
 - nerealizate – 3.996 (30,1%);
 - amânate – 248 (1,9%);
 - anulate – 226 (1,7%).

Tabel 14.5.1. Situația monitorizării acțiunilor pentru îndeplinirea obiectivelor propuse în planurile de acțiune pentru mediu pentru cele 8 Regiuni de Dezvoltare

REGIUNEA	Realizate	Realizate în avans	În curs de realizare	Nerealizate	Amânate	Anulate	TOTAL
Regiunea 1 Nord Est	605	56	632	785	113	56	2.247
Regiunea 2 Sud Est	698	14	588	73	34	5	1.412
Regiunea 3 Sud - Muntenia	1.156	57	919	2.041	10	33	4.216
Regiunea 4 Sud Vest	315	3	202	107	10	28	665
Regiunea 5 Vest	419	25	420	106	12	5	987
Regiunea 6 Nord - Vest	504	65	754	527	2	58	1.910
Regiunea 7 Centru	407	18	517	169	31	16	1.158
Regiunea 8 București - Ilfov	313	27	56	188	36	25	645
TOTAL	4.417	265	4.088	3.996	248	226	1.3240

Figura 14.5.1. Stadiul de realizare al acțiunilor de mediu la nivel național

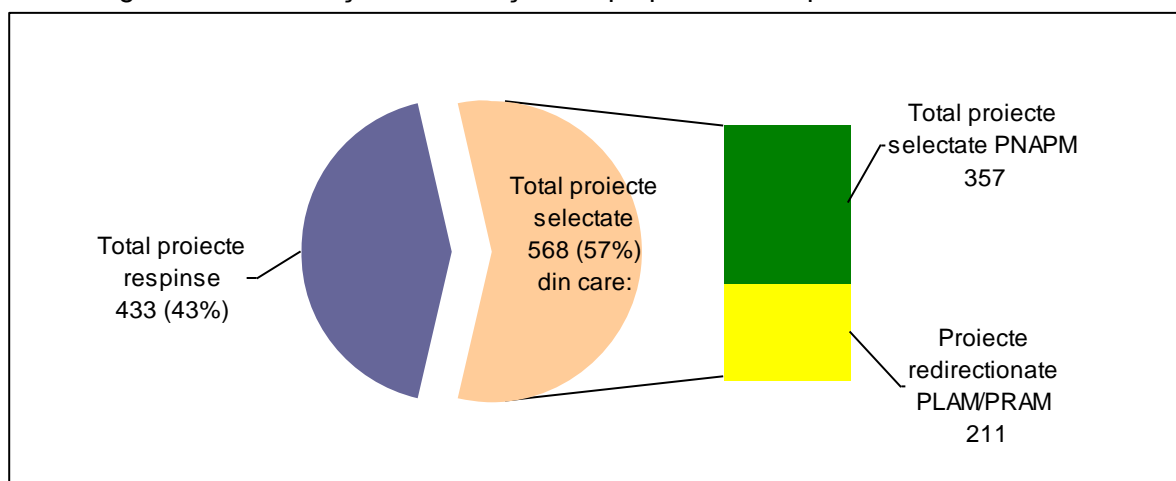

Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului reprezintă un instrument de implementare a politicilor din domeniul mediului, prin care se promovează susținerea și urmărirea realizării celor mai importante proiecte cu impact semnificativ asupra mediului în vederea aplicării și respectării legislației în vigoare.

Agențiile județene și regionale pentru protecția mediului au primit și transmis Secretariatului Tehnic al PNAPM un număr de 1.001 propuneri de proiecte, acordând asistență pentru completarea corectă a fișelor de proiect.

Pe baza criteriilor stabilite, membrii grupurilor de lucru au selectat un număr de 568 propuneri din care: 357 propuneri proiecte au fost propuse pentru includerea în PNAPM, iar 211 propuneri au fost considerate de importanță regională/locală fiind direcționate, cu prioritate, către planurile regionale și locale de acțiune pentru mediu.

Figura 14.5.2. Situația la nivel național a propunerilor de proiecte

Agenda 21 este un concept introdus pentru prima dată în anul 1992 la Conferința Mondială pentru Mediu și Dezvoltare de la Rio de Janeiro și reprezintă cadrul de implementare a conceptului de dezvoltare durabilă.

Agenda Locală 21 a preluat scopurile generale ale Agendei 21 și le-a transpus în planuri și acțiuni concrete pentru comunitatea locală. În cadrul acestui proces, autoritățile locale colaborează cu celelalte sectoare ale comunității, implicând populația într-un amplu proces de consultare publică, pentru a întocmi planuri de acțiune concrete, care stau la baza Strategiei de Dezvoltare Durabilă.

Agenda Locală 21 urmărește integrarea problemelor de protecție a mediului în procesul de luare a deciziei la nivel local în sectoarele social și economic, formându-se astfel un parteneriat strategic.

Agenda Locală 21 are o structură complexă, alcătuită din:

- Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă – cuprinde o analiză a situației actuale a localității respective din punct de vedere social - economic și de mediu;
- Planul Local de Acțiune – reprezintă materializarea obiectivelor și a scenariilor prin stabilirea priorităților și a pașilor care trebuie urmați, evaluarea financiară a acțiunilor și stabilirea resurselor și a modalităților de accesare a unor finanțări externe;
- Portofoliul de Proiecte Prioritare – cuprinde proiectele majore rezultate ca urmare a analizei și strategiei coerente privind dezvoltarea pe termen mediu și lung a orașului.

Tabel 14.5.2. Stadiul realizării Agendei Locale 21 în România, în perioada 2000 - 2008

Localitate / Județ	Perioada implementării	Localitate / Județ	Perioada implementării
REGIUNEA 1 NORD-EST		REGIUNEA 4 SUD-VEST OLTENIA	
JUDEȚUL IAȘI		JUDEȚUL GORJ	
Municipiul Iași	2000 - 2003	Municipiul Târgu Jiu	2003 - 2004
JUDEȚUL NEAMȚ		JUDEȚUL OLT	
Județul Neamț	2007	Municipiul Slatina	20030 - 2004
Municipiul Piatra Neamț	2006 - 2007	JUDEȚUL VÂLCEA	
Municipiul Roman	2007	Municipiul Râmnicu Vâlcea	2000 - 2003
JUDEȚUL SUCEAVA		REGIUNEA 5 VEST	
Municipiul Fălticeni	2003 - 2004	JUDEȚUL ARAD	
Municipiul Vatra Dornei	2003 - 2004	Municipiul Arad	2003 - 2004
Localitate / Județ	Perioada implementării	Localitate / Județ	Perioada implementării
Orașul Gura Humorului	2005 - 2006	JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN	
JUDEȚUL VASLUI		Municipiul Reșița	2003 - 2004
Comuna Fălcui	2006 - 2007	REGIUNEA 6 NORD-VEST	
REGIUNEA 2 SUD-EST		JUDEȚUL BIHOR	
JUDEȚUL CONSTANȚA		Municipiul Oradea	2000 - 2003
Municipiul Constanța	2005 - 2006	JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂȘĂUD	
Municipiul Medgidia	2005 - 2006	Municipiul Bistrița	2004 - 2005
Comuna Mihail Kogălniceanu	2006 - 2007	JUDEȚUL MARAMUREȘ	
Orașul Ovidiu	2007	Municipiul Baia - Mare	2000 - 2003
JUDEȚUL GALAȚI		REGIUNEA 7 CENTRU	
Municipiul Galați	2000 - 2003	JUDEȚUL ALBA	
JUDEȚUL TULCEA		Județul Alba	2006 - 2007
Județul Tulcea	2006 - 2007	Municipiul Alba-Iulia	2006 - 2007
Municipiul Tulcea	2006 - 2007	JUDEȚUL BRAȘOV	
Orașul Babadag	2006 - 2007	Județul Brașov	2005 - 2006
REGIUNEA 3 SUD MUNTENIA		Municipiul Brașov	2004 - 2005
JUDEȚUL ARGHEȘ		JUDEȚUL HARGHITA	
Municipiul Pitești	2003 - 2004	Orașul Borsec	2004 - 2005
Municipiul Câmpulung	2006 - 2007	Municipiul Miercurea Ciuc	2000 - 2003
JUDEȚUL DÂMBOVIȚA		JUDEȚUL MUREȘ	
Municipiul Târgoviște	2003 - 2004	Județul Mureș	2004 - 2005
JUDEȚUL GIURGIU		Municipiul Târgu-Mureș	2000 - 2003
Orașul Bolintin Vale	2003 - 2004	Municipiul Sighișoara	2003 - 2004
Municipiul Giurgiu	2000 - 2003	JUDEȚUL SIBIU	
JUDEȚUL IALOMIȚA		Municipiul Mediaș	2003 - 2004
Municipiul Slobozia	2006 - 2007	Municipiul Sibiu	2003 - 2004
JUDEȚUL PRAHOVA		REGIUNEA 8 BUCUREȘTI-ILFOV	
Municipiul Câmpina	2003 - 2004	MUNICIPIUL BUCUREȘTI	
Municipiul Ploiești	2000 - 2003	Sectorul 2	2007
JUDEȚUL TELEORMAN			
Orașul Zimnicea	2003 - 2004		

Figura 14.5.3. Stadiul realizării Agendei Locale 21 în România, în perioada 2000 - 2008

În 12 noiembrie 2008, Guvernul României a dezbătut și aprobat Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă la orizontul anilor 2013 - 2020 - 2030. Documentul urmează prescripțiile metodologice ale Comisiei Europene și reprezintă un proiect comun al Guvernului României, prin Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile și al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, prin Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă.

Elementul definitoriu al acestei Strategii Naționale este racordarea deplină a României la o nouă filosofie a dezvoltării, proprie Uniunii Europene și larg împărtășită pe plan mondial – cea a dezvoltării durabile.

Se pornește de la constatarea că, la sfârșitul primului deceniu al secolului XXI, după o tranziție prelungită și traumatizantă la democrația pluralistă și economia de piață, România mai are de recuperat decalaje considerabile față de celelalte state membre ale Uniunii Europene, simultan cu însușirea și transpunerea în practică a principiilor și practicilor dezvoltării durabile în contextul globalizării. Cu toate progresele realizate în ultimii ani, este o realitate că România are încă o economie bazată pe consumul intensiv de resurse, o societate și o administrație aflate încă în căutarea unei viziuni unitare și un capital natural afectat de riscul unor deteriorări ce pot deveni ireversibile.

Ca orientare generală, Strategia vizează realizarea următoarelor obiective pe termen scurt, mediu și lung:

- încorporarea organică a principiilor și practicilor dezvoltării durabile în ansamblul programelor și politicilor publice ale României ca stat membru al Uniunii Europene – 2013;
- atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile – 2020;
- apropierea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale Uniunii Europene din punct de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile – 2030;
- revizuirea SNDD – 2008;
- implementarea SNDD – 2009.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României (SNDD) trasează principalele linii de care trebuie să se țină cont în elaboarea programelor și politicilor publice la nivel național, regional și local.